

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

12. ČÍSLO / XXVI. ROČNÍK

14 Kč • 0,76 €

25. BŘEZNA 2018

Z obsahu:

**Slavení Eucharistie –
eucharistická modlitba**
Katecheze Svatého otce
Františka při generální
audienci 7. března 2018
- strana 2 -

**Blahoslavená
Jana de Maillé**
Libor Rösner
- strana 4 -

Ani oko nevidělo... (20)
F. J. Boudreaux SJ
- strana 6 -

**Památka Panny Marie,
Matky církve bude závazná
pro celou církev**
- strana 7 -

Utrpení Panny Marie
Mgr. Marie Johnová
- strana 8 -

Dílo nekonečné lásky Boží
Bratr Thomas Maria
Höflich, CP
- strana 10 -

**Papežská nadace
Kirche in Not**
slaví sedmdesát let
- strana 11 -

**O svátostech
(8 – dokončení)**
Svátost manželství
- strana 12 -

Slavení Eucharistie – eucharistická modlitba (1 Kor 11,23–25)

Katecheze Svatého otce Františka při generální audienci 7. března 2018, Řím, aula Pavla VI.

Dobrý den, drazí bratři a sestry! Pokračujeme v katechezích o mši svaté a v té dnešní se zaměříme na eucharistickou modlitbu. Poté, co se uzavře příprava chleba a vína, začíná eucharistická modlitba, která je pro slavení mše určující a tvoří její ústřední moment, směřující ke svatému přijímání. Odpovídá tomu, co sám Ježíš učinil při Poslední večeři u stolu s apoštolý, když „vzdal díky“ nejprve nad chlebem a poté nad kalichem vína (srov. Mt 26,27; Mk 14,23; Lk 22,17; 1 Kor 11,24). Jeho díkůvzdání ožívá v každé naší Eucharistii a připojuje se k jeho spásné oběti.

V této slavnostní modlitbě – protože eucharistická modlitba je slavnostní – církev vyjadřuje to, co koná, když slaví Eucharistii, a také důvod jejího slavení, kterým je reálně zpřítomnit společenství s Kristem v posvěceném chlebu

a víně. Poté, co kněz vyzve lid, aby pozvedl srdce k Pánu a vzdal Mu díky, pronáší nahlas eucharistickou modlitbu jménem všech přítomných, přičemž se obrací k Otci skrze Ježíše Krista v Duchu Svatém. „Smyslem této modlitby je spojení celého shromáždění věřících s Kristem ve vyznávání velikých činů Božích a v podání oběti.“ (*Všeobecné pokyny k Římskému misálu*, 78) Pokud se má shromáždění věřících spojit, musí nejprve rozumět. Proto církev chtěla slavit obřad v jazyce, kterému lidé rozumějí, aby se mohli připojit ke knězi pronášejícímu tuto velikou modlitbu chvály. „Kristova oběť a oběť Eucharistie je totiž jedna jediná oběť.“ (*Katechismus katolické církve*, 1367) Je to tatáž oběť! V misálu jsou obsaženy různé formulace eucharistické modlitby. Všechny jsou krásné a skládají se z hlavních prvků, které bych nyní chtěl připomenout (*Všeobecné*

pokyny k Římskému misálu, 79; *Katechismus katolické církve*, 1352–1354). Na prvním místě je zde *preface*, což je díkůvzdání za Boží dary, zvláště za vyslání Božího Syna jako Spasitele. Prefaci uzavírá běžně zpívaná *aklamace* „Svatý“ – je moc krásně zpívat „Svatý, svatý, svatý Pán“. Celé shromáždění připojuje svůj hlas k andělům a světcům, aby chválilo a slavilo Boha. Dále je zde vyzvání Ducha, aby svou mocí posvětil chléb a víno. Vyzýváme Ducha Svatého, aby přišel a aby v chlebě a víně byl Ježíš. Působení Ducha Svatého a účinnost vlastních Ježíšových slov, pronášených knězem, reálně zpřítomňují Ježíšovo Tělo a Krev pod způsoby chleba a vína a jeho oběť, přinesenou na kříži jednou provždy (*Katechismus katolické církve*, 1375). Ježíš byl v tomto ohledu zcela

Pokračování na str. 5

Div divů božské lásky... Těchto pár slov svatého Pavla od Kříže vztahujících se k utrpení Ježíšovu (str. 10) by vystačilo k rozjímání dění Svatého týdne, do něhož právě vstupujeme. A tady bychom také mohli uzavřít tento editorial. Není třeba více slov. Zvláště ne tam, kde jde o vrcholné dílo nekonečné Boží lásky k lidem...

Je bláhové si myslet, že velké množství slov dokáže nahradit jediný skutek lásky. A přesto slyšíme z úst mnohých, jak se hrdě slovy hlásí, že jsou křesťany, katolíky, avšak skutky nemají. – Neptám sem někdy i já? – Zde navýsost platí, že víra, není-li spojena se skutky, je mrtvá. A tak se ani nelze divit tomu, že titíž lidé mj. zlehčují zbožnou úctu k relikviím a ostatkům – jak lze sledovat z jejich vyjádření v médiích. Zcela jinak působí například konkrétní skutky císaře Karla IV., který se zajímal nejen o ostatky svatých, ale také choval velkou úctu k utrpení Panny Marie, jež prožívala spolu s Ježíšem, když dovršoval dílo spásy na kříži. Zamyslet se hlouběji

Editorial

nad tím, co pro nás znamená tajemství Mariina utrpení spojeného s Ježíšovým (str. 8–9), se nabízí jako jedna z cest, kdy se může ubírat naše rozjímání letošního Svatého týdne. Rozvíňme duchovní milosti loňského fatimského roku!

Snad ve své meditaci dojdeme až tak daleko, že si znovu uvědomíme a přijmeme do svého života, že mimořádný akt Boží lásky vůči nám – vyjádřený v Ježíšově utrpení a smrti – si žádá patřičnou odpověď z naší strany. A tou není nic jiného než láska, jež v sobě zahrnuje lásku k Bohu a k bližnímu – a ta je největší ze všech ctností, má dokonce moc povznést i nejtěžší hříšníky k nejvyšší slávě v nebi. (str. 6–7)

Takovou lásku osvědčila ve svém životě blahoslavená Jana de Maillé. (str. 4) Můžeme obdivovat nejen její odříkání a kající praxi, ale především pak příkladný křesťanský život, který vedla, a životní moudrost, kvůli níž k ní přicházelo

mnoho lidí pro radu. Jen stěží budeme aplikovat v našem životě její skutky pokání, ale nepochybně se lze posílit její vírou spojenou se skutky pro náš každodenní boj za spásu vlastní duše.

Chtělo by se říci, že jsme použili možná až příliš slov. Přejdeme tedy ke skutkům: každý sám, jak v modlitbě a rozjímání budeme nacházet Boží vůli pro naše působení v tomto světě. Necouvejme zpět, jak nás varuje dnešní první čtení, ale vyjdeme na cestu lásky, jak nám ji ukázal Ježíš! Vezmeme si k tomu, pokud jsme tak ještě neučinili, za svou Průvodkyni Pannu Marii. A v tomto Svatém týdnu se nechejme inspirovat i blahoslavenou Janou de Maillé, která je kromě jiného také patronkou lidí vymísňaných pro jejich víru a lidí s rodinnými problémy. Ve spojení s církví oslavenou bude náš kříž, který neseme na tomto světě, o něco lehčí, a ještě mnohem lépe se nám ponese, přijmeme-li jej v lásce k Bohu a k bližním a s pohledem na kříž Ježíšův.

Daniel Dehner

Přiblížily se velikonoční svátky. Je čas vyjít naproti Pánu, který se blíží z Betánie se svou družinou. Na první pohled je patrné, že se chystá něco mimořádného. Nadchází právě čas, kdy se má naplnit očekávání celého Izraele. K Jeruzalému se blíží ten, k němuž se vztahují všechna Písma i Proroci.

Ježíš už nemá v úmyslu tajit, že je slíbený Mesiáš. Naopak, ať je to známo všem lidem. Čím to?

Všechno, co se s ním záhy nato stane v Jeruzalémě, musí být chápáno jako vyvrcholení jeho mesiánského poslání. Jestliže dosud pokaždé, když se zdálo, že ho lid chce provolat za Mesiáše, odcházel daleko od davu do samoty, nyní si sám zcela záměrně připravuje takový vstup do *siónské dcery*⁽¹⁾, který nese všechny známky Mesiášova příchodu. Pokládá to dokonce za tak nezbytné, že kdyby ho za Mesiáše nemohly provolávat tyto zástupy, *kamení by muselo volat*⁽²⁾.

Zvolil si k tomu neděli před židovskými velikonoce.

Zamysli se však přitom nad tragédií národa, jehož tisíciletí trávající očekávání se nakonec tak hluboce rozchází s tím, co Bůh slíbil a předpověděl. Jaké by to bylo pro celé lidstvo zklamání, kdyby Ježíš přijal obecný názor a omezil se na úkol vymanit Izrael z římského područí! Neříd se proto paradoxu, že zatímco lid jása, Ježíš nad ním pláče, protože lid *nepoznává čas svého navštívení*⁽³⁾. Zadívej se na jeho tvář. Můžeš pochopit hloubku jeho osamocení? Ve chvíli, kdy vstupuje do svého milovaného města jako slíbený Spasitel, nepotkává tu vůbec nikoho, kdo by mu skutečně rozuměl.

Ke slovu se hlásí i Ježíšovi nepřítel. Okolnost, že židovští předáci nesdílejí náhlé nadšení lidu, ovšem vůbec neznamená, že správně pochopili smysl proroctví a význam současných událostí. Naopak. K čemu je jim jejich vzdělání a postavení, když ani jejich interpretace se nenesou v duchu Písma, ale drží se jen jejich vlastních zpozemštělých zájmů? Nicméně ani jejich nesmířitelná zášť nemůže narušit velký Boží plán. Nevole, jakou u nich slavný příjezd Ježíše z Nazareta

vyvolává, jen přispěje k tomu, aby se naplnilo všechno právě tak, jak to bylo Otcem od počátku stanoveno a jak to předpověděli proroci.

Uvaž, jak daleko mohou být Boží úrady od lidských soudů! Zástup jása, ale Pán vidí, že všechno jeho nadšení není ve skutečnosti k ničemu, dokud přitom myslí jen na sebe a nikoliv na Boží slávu. Až tento dav brzy pozná, jak se mýlí, dá své rozčarování na-

jevo tím způsobem, že bude na svou hlavu svolávat Ježíšovu krev. Kdykoliv prožíváš chvíle obzvláště velkého a radostného nadšení, nepokládej to hned za neklamné znamení, že jsi na správné cestě. Připrav se i na eventualitu, že tomu může být právě naopak.

Kdo však může pochopit Boží úmysly, když ani tak jasná slova, jakými Mistr předpověděl svým nejbližším, co se s ním v těchto dnech stane, nepřivedla apoštoly k úvaze, že Boží království a poslání Mesiáše je zcela jiného druhu, než jak očekává celý Izrael? Ze Dvanácti patří Jan a Jakub mezi zvláště vyvolené. A jak oni chápou Ježíšovo království? Přemýšlejí, jak si zajistit, aby zasedli jeden po králově pravici a druhý po levici⁽⁴⁾. Kdo mohl uvěřit, že Syn člověka půjde ke slávě tak, že nejdříve dovolí, aby ho *sevrhla tlupa zlosynů a probodli mu ruce a nohy*⁽⁵⁾? Kdo mohl uvěřit, že všemohoucí Bůh připustí, aby jeho Syna lidé bili a rvali jeho vous, plivali po něm, a přesto nebude potupený a nezůstane v hanbě?

Způsob, jakým Bůh naplňuje svá proroctví, nemůže být podřízen úsudkům lidské omezenosti. *Jako jsou nebesa vyšší než země, tak převyšují mé cesty vaše cesty a mé úmysly vaše úmysly*⁽⁶⁾. Čekáš-li na chvíli, kdy se má naplnit, co bylo předpovězeno, nezapomínej na pokoru před Bohem. Pamatuj si, že ani tvá nejbujnější fantazie není s to vystihnout, jakým způsobem chce Bůh uskutečnit své záměry. Vždyť vůbec nejsme schopni proniknout do jejich hloubky.

Kdykoliv se divíš, že se tvé tužby neuskutečňují způsobem, jaký ty sám připisuješ Božím proroctvím, rychle se vzpamatuj. Skloň se před Bohem a pros, aby

Liturgická čtení

1. čtení - Iz 50,4-7

Pán, Hospodin, mi dal dovedný jazyk, abych uměl znaveného poučovat utěšujícím slovem. Každé ráno mi probouzí sluch, abych ho poslouchal, jak je povinnost učedníka. Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já se nezdráhal, necouvl nazpět. Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své líce těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, proto nejsem potupen. Proto dávám své tváři ztvrdnout v křemen a vím, že nebudu zahanben.

2. čtení - Flp 2,6-11

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponižil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži.

Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý

Dokončení na str. 5

ti dal pochopit, že nemáš nejmenší důvod k roztrpčenosti a zklamání. Jestliže ti Bůh připravuje něco mnohem většího, než co jsi byl schopen objevit pod rouškou proroctví, proč tolik spoléháš na lidské výklady a výpočty? Není to troufalost, vykazovat Všemohoucího do hranic lidské krátkozrakosti? Co tedy máš dělat? Mysli raději na to, abys mohl *pít kalich, který pije Pán, a být ponořen do jeho křtu*⁽⁷⁾. Nesnaž se domýšlet, co se má stát, kdy se to má stát a jak se to stane. *Žádné proroctví není přenecháno soukromému výkladu*⁽⁸⁾. Ať se děje cokoliv, nepřestávej prosit, aby *neklesala tvoje víra*⁽⁹⁾ a abys neváhal dát Pánu k dispozici své oslátka a všechno, co bude při svém příchodu potřebovat. Neboj se, On ti pak všechno opět bohatě vrátí.

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ srov. Mt 21,5; ⁽²⁾ srov. Lk 19,41-42;

⁽³⁾ srov. Lk 19,41; ⁽⁴⁾ srov. Mk 10,35-40;

⁽⁵⁾ srov. Ž 22,17; ⁽⁶⁾ Iz 55,9; ⁽⁷⁾ srov. Mk 10,38;

⁽⁸⁾ 2 Petr 1,20; ⁽⁹⁾ srov. Lk 22,32

Blahoslavená Jana de Maillé

„A viděl jsem pohledy modlitby a pohledy něhy, ztracené v lásce k bližnímu,“ píše v jedné své básni Charles Péguy. Tento verš je jako na míru jedné jeho krajance ze 14. století jménem Jana de Maillé. Tato žena skutečně ztrácela pohledy své modlitby a něhy ve svých bližních a ještě více v Bohu. Díky tomuto nepřetržitému ztrácení našla vše.

Janiným rodištěm byl hrad La Roche nedaleko západofrancouzského Tours, kde ji 14. dubna 1331 přivedla na svět její hraběcí matka. Jana se už jako malé děvčátko vyznačovala kromobyčejnou zbožností, k čemuž jí pomáhaly milosti, jež od Boha dostávala. Ve svých 11 letech měla vidění Madony s Ježíškem a tento silný prožitek ji podnítil ke složení slibu celoživotní čistoty, aby tak na svém panenském těle oslavovala zmučené tělo Ježíšovo.

Někdy v době dospívání vstoupila Jana do III. řádu sv. Františka, nepochybně zde zapůsobil vliv hradního kaplana – bohabojného minority, jenž se staral o její náboženskou formaci.

Vzdor slibu celoživotní čistoty byla otcem v roce 1347 přinucena provdat se za hraběte Roberta de Sillého. Z Boží milosti však natrefila na muže, který byl ochoten sdílet s ní namísto lože slib zdrženlivosti. Mladí manželé se častovali láskou netělesnou, ruku v ruce s tím častovali bliženeckou láskou chudé ve svém panství a snažili se je hmotně zaopatřovat. Vrchol jejich snažení přišel v době, kdy v okolí řádila epidemie černého moru. Tehdy se o nebožáky postižené touto zhoubnou metlou osobně starali, dávající přitom v sázku vlastní životy.

Do štěstí mladého páru však citelně zasáhly dějiny. Stoletá válka mezi Francií a Anglií nejpozději po bitvě u Kresčaku roku 1346 nabrala na obrátkách, králové svolávali věrné rytíře do svých řad k novým ozbrojeným střetům. Volání uposlechl i Robert de Sillé. V jedné z krvavých bitev byl zajat a delší čas vězněn. Propuštěn byl až poté, co se Janě podařilo shromáždit pořádně tučné výkupné. Nešlo to tak snadno, jak by se mohlo zdát, dost prostředků manželé už předtím rozdali chudobným. Nakonec ale byla Jana ve shánění peněz úspěšná, leč z manželovy svobody se netěšila dlouho – Robertovi se v zajetí ještě zhoršilo jeho už tak povážlivě podlomené zdraví a nějaký čas po propuštění zemřel v náručí své panenské choti.

Robertův skon v roce 1361 znamenal výrazný předěl v Janině životě. Jeho příbuzní neměli s mladou vdovou špetku slitování a z hradu ji vyhnali. Podle některých pramenů zde sehrálo roli Janino rozhodnutí rozdat většinu majetku chudým. Každopádně v této dosti rozjitřené válečné situaci nebyla Janina rodina s to se se zlovolníky patřičně vypořádat, což ovšem Janu nijak zvlášť netrápilo. Ani se dokonce neuchýlila na rodný La Roche, jak by každý očekával. Zvolila jinou cestu – odebrala se do malé poustevny ležící poblíž Tours, aby se u města, které proslavil sv. Martin, věnovala modlitbě, poddávala svou tělesnost tuhé askezi a vycházela od tud do okolí konat skutky milosrdenství.

Přestože teprve nedávno překročila třicítka, a byla tudíž i díky skvělému původu ideální partií, ihned odmítla všechny nabídky k sňatku a obnovila svůj někdejší slib čistoty, když jej slavnostně složila do rukou tourského biskupa Étienna de Bourgueila. Od této chvíle se už mohla soustředit jen na Boha a na své bližní.

Přicházela do útulků, aby se tam starala o zbědované žebráky a pečovala o nemocné chudé. Snad pro její nadměrné nasazení docházelo mezi ní a ostatními pečovateli k různým názorovým třenicím, snad tam bylo i něco jiného, tak či onak se Jana nakonec rozhodla odejít do samoty poustevny Planche de Vaux. Zde, vzdálena světu i jeho nástrahám a maličernostem, mohla v klidu rozjímat, hovořit s Pánem a konat kající skutky.

Po letech se její zdraví rapidně zhoršilo, musela proto ticho poustevny opustit a roku 1386 odejít do rušného Tours. Ubytovala se ve skrovném obydlí přiléhajícím ke klášteru menších bratří, kde pod dohledem svého duchovního vůdce P. Martina de Bois-Gaultiera nikterak neslevila ze svých kajících praktik. Životní podmínky pro Janin zdravotní stav zde

byly přese vše umrtvování, jež dobrovolně podstupovala, přece jen únosnější. A nešlo o ledajaké praktiky: Jana nosila na skráních trnovou korunu, oblékala se do žíněných halen, bičovala svá záda do krve důtkami a hrud' zase šlehala kopřivami. Dokonce i chodila po rozbitém skle.

Brzy se Jana stala ženou, kterou ctili lidé široko daleko. Čím si to zasloužila? Jednoduše řečeno příkladným křesťanským životem a životní moudrostí, kvůli níž k ní přicházeli lidé pro radu. Navíc byla obdařena mystickými zážitky a to jí

rovněž přidalo na věhlasu. Proto si též mohla dovolit něco, co si v té době nedovolil nikdo jiný a co si ostatně i dříve dovolilo jen velice málo jedinců: Jakožto žena horující slovem i tělem pro čistotu neváhala samotného francouzského krále Karla VI. osobně napomínat, aby změnil svůj mravně pokleslý život. O tom, že slova o všeobecné účtě nejsou planá, svědčí fakt, že dnes se její svátek slaví nejen v diecézi Tours, nýbrž i v diecézích Bourges, Le Mans, Laval, Poitiers. Všude tam přijali blahoslavenou Janu de Maillé za svou.

Tento život plný tuhé kázně a lásky k Bohu a bližním vedla až do necelých 83 let. Zemřela 28. března 1414. Podle legendy její tělo po smrti nabylo mladistvého vzezření. Pochována byla jako františkánská terciářka v hábitu klarisek v kostele menších bratří v Tours (v roce 1562 její hrob zneuctili hugenoti). Již rok po smrti byly učiněny první kroky k započetí Janina beatifikačního procesu, avšak v době koncilu řešícího mj. otázku trojpapežství uzavřely tyto snahy někde v půli. Do konce byly dovedeny až v roce 1871, kdy Janu de Maillé prohlásil za blahoslavenou papež Pius IX. Blahoslavená Jana de Maillé je patronkou vdov, sirotků, vyhnanců, emigrantů, lidí vysmívaných z důvodu jejich víry a lidí s rodinnými problémy.

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

Evangelium - Mk 14,1-15,47

(Pašije - úryvek)

Hned zrána velebněži se staršími a učiteli Zákona, to je celá velerada, vynesli rozhodnutí, dali Ježíše v poutech odvést a vydali ho Pilátovi. Pilát se ho otázel: „Ty jsi židovský král?“ On mu odpověděl: „Ty (to) říkáš.“ Velebněži proti němu přednesli mnoho žalob. Pilát se ho znovu zeptal: „Nic neodpovídáš? Hleď, co všechno na tebe žalují!“ Ježíš však už vůbec nic neodpověděl, až se Pilát divil. O svátcích jim (vladař) propouštěval vězně, o kterého požádali. Právě byl ve vězení jistý Barabáš ještě s jinými vzbouřenci, protože se při vzpouře dopustili vraždy. Lid přišel nahoru a začal Piláta prosit

o to, co pro ně vždycky dělával. Pilát jim na to řekl: „Chcete, abych vám propustil židovského krále?“ Věděl totiž, že ho velebněži vydali z nenávisti. Velebněži však poštváli lid, ať jim raději propustí Barabáše. Pilát se jich znovu zeptal: „Co tedy mám udělat s tím, kterému říkáte židovský král?“ Oni začali křičet: „Ukřižuj ho!“ Pilát jim namítl: „Ale co udělal špatného?“ Oni však křičeli ještě víc: „Ukřižuj ho!“ Pilát chtěl lidu vyhovět, proto jim propustil Barabáše. Ježíše dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován. Vojáci ho odvedli dovnitř dvora, to je do vládní budovy, a svolali celou četou. Oblékli mu rudý plášť, upletli trnovou korunu a nasadili mu ji. Pak ho začali pozdravovat: „Buď zdrav, židovský králi!“ Bili ho rákosovou holí po hlavě, plivali na něj, klekali na kolena a holdovali mu. Když se mu

dost naposmívali, svlékli mu rudý plášť, oblékli mu zase jeho šaty a vyvedli ho, aby ho ukřižovali. Jistého Šimona z Kyrény, který právě přicházel z pole a šel kolem - otce Alexandrova a Rufova - přinutili, aby nesl jeho kříž. Přivedli ho na místo, kterému se říkalo Golgota, což znamená v překladu Lebka. Dávali mu víno s přimíchanou myrhou, ale on ho nepřijal. Přibili ho na kříž a rozdělili si jeho šaty: losováním o nich rozhodli, co si kdo má vzít. Bylo devět hodin dopoledne, když ho ukřižovali. Jeho provinění hlásal nápis: „Židovský král“. Zároveň s ním ukřižovali dva zločince, jednoho po jeho pravici, druhého po levici. Ti, kdo přecházeli okolo, potupně proti němu mluvili, potrášali hlavou a říkali: „Hleďme, chceš zbořit chrám a ve třech dnech ho zase vystavět! Zachraň sám sebe a sestup z kříže!“

Slavení Eucharistie - eucharistická modlitba - dokončení katecheze Svatého otce ze str. 2

jasný. Vyslechli jsme, jak svatý Pavel podává Ježíšova slova: „To je mé tělo, to je má krev.“ Vyslovil je sám Ježíš, a proto si nemáme myslet nic divného: „Ale jak to, že se něco takového může stát...?“ Je to Ježíšovo Tělo a tím to končí, ano? Víra. Nastupuje víra, aby nám pomohla uvěřit - jde o úkon víry, ale je zde reálné Kristovo Tělo a Krev. Je to „tajemství víry“, jak vyznáváme po proměňování. Kněz řekne: „Tajemství víry“ a my odpovídáme zpěvem aklamace. Když církev v očekávání Pánova slavného návratu slaví památku jeho smrti a zmrtvýchvstání, předkládá Mu oběť smířující nebe se zemí - nabízí Mu Kristovu velikonoční oběť a obětuje spolu s Ním sama sebe, přičemž prosí, aby se mocí Ducha Svatého stávala „jedním tělem a jednou duší v Kristu“ (3. eucharistická modlitba; srov. *Sacrosanctum Concilium*, 48; *Všeobecné pokyny k Římskému misálu*, 79f). Církev nás chce spojit s Kristem, abychom se s Pánem stávali jedním tělem a jednou duší. Toto je milost a plod svátostného přijímání - sytíme se Kristovým Tělem, abychom se jako ti, kteří na něm máme účast, stávali jeho živoucím Tělem v dnešním světě. Toto je tajemství společenství. Církev se připojuje ke Kristově oběti a svěřuje se jeho přimlouvám v postoji modlitby. V tomto

smyslu je církev častokrát v katakombách zobrazována jako žena s rozepjatými pažemi, v modlitebním postoji. Je krásné myslet na modlíci se církev. Ve Skutcích apoštolů se v kapitole, která mluví o Petrově uvěznění, o církevní obci říká, že se za něj „naléhavě modlila“. Církev, která se modlí, modlíci se církev. Když jdeme na mši, má se to dít s tímto cílem - vytvářet modlíci se církev. „Jako Kristus rozeplal své ruce na kříži, tak skrze něho, s ním a v něm se církev obětuje a prosí za všechny lidi.“ (*Katechismus katolické církve*, 1368) Eucharistická modlitba žádá Boha, aby shromáždil všechny své děti v dokonalosti lásky, ve spojení s papežem a biskupem, kteří se jmenovitě zmiňují na znamení toho, že Eucharistii slavíme ve společenství se všeobecnou a místní církví. Oběť stejně jako přimluva se Bohu předkládá za všechny členy církve, žijící i zesnulé, v očekávání blažené naděje, že budeme s Pannou Marií sdílet věčné nebeské dědictví. (srov. *Katechismus katolické církve*, 1369-1371) V eucharistické modlitbě se na nic a nikoho nezapomíná, nýbrž vše přivádí k Bohu, jak připomíná závěrečná *doxologie*. Na nikoho se nezapomíná - pokud ale mám na mysli nějakého člověka, příbuzného, přítele, kteří jsou v nouzi anebo odešli z tohoto do jiného světa,

mohu je v tuto chvíli jmenovat, ať už tiše v nitru, anebo napsat jejich jméno a dát je pronést nahlas. „Otče, kolik musím zaplatit, aby tam ono jméno zaznělo?“ - „Nic.“ Rozumíte tomu? Nic! Mše se neplatí! Mše je Kristova oběť, kterou podstoupil zdarma. Vykoupení je zadarmo. Pokud chceš něco darovat, můžeš, ale neplatí se nic. Je důležité, abychom to pochopili. Tuto kodifikovanou formu (eucharistické) modlitby možná můžeme vnímat jako poněkud odtažitou. Pravdou je, že je starobylá, avšak jestliže dobře pochopíme její význam, určitě to zlepší naši účast. Vyjadřuje se v ní totiž všechno, co konáme při slavení Eucharistie, a kromě toho nás učí, abychom pěstovali trojici postav, které by u Ježíšových učedníků nikdy neměly chybět. Prvním je naučit se „vzdávat díky vždycky a všude“, a nejenom tehdy, když se všechno daří. Druhým je „učinit ze svého života dar lásky“, který by byl nezištný a svobodný, a třetím je „budování konkrétního společenství“ v církvi a se všemi lidmi. Tato ústřední modlitba mše svaté nás tedy učí, abychom postupně činili ze svého života „eucharistii“, tedy skutek milosti.

Přeložila Jana Gruberová,
Česká sekce Rádia Vatikan

Ani oko nevidělo... (20)

Hlava XX.

O SLÁVĚ KAJÍCŇÍKŮ A ZBOŽNÝCH LIDÍ

Z kterých světů se skládá tento skvělý zástup? Jeho hlava a královna nemá panenskou korunu, a přece je tak krásná a těší se z tak důvěrného spojení s Ježíšem! Je to *Marie Magdaléna*, vznešená královna kajícŇíků a hvězda naděje všech, kdo na tomto světě těžce zhřešili.

Byla kdysi hřišŇínicí, a jakou hřišŇínicí! Její duše byla příbytkem sedmi zlých duchů! Byla nástrojem satanovým a uchvacovala pro něho lidské duše. Ale záblesk světla vyšel ze Srdce Ježíšova a v tomto světle uzřela Magdaléna, jak je hřišŇná a protivná v očích Božích. Jeho milost naplnila její srdce hlubokou, zdrcující bolestí nad nesčítnými hřišŇy. Padla k nohám Ježíšovým, líbala a smáčela je slzami opravdové lítosti. Ježíš, jenž nikdy nezavrhoval kající hřišŇíky, rozkázal zlým duchům, aby z ní vyšli; pak obmyl její duši, takže nabyla čistoty andělské. Množství hřišŇů jí bylo odpušŇeno, „protože milovala mnoho“. (Lk 7,47) Neboť *její hluboká lítost nepocházela z otrockého strachu, ale z čisté lásky*. Po nanebevstoupení Páně se Magdaléna uchýlila do jeskyně, kde oplakávala své hřišŇy a činila za ně tuhé pokání po celý zbývající život. Když jí nastala poslední hodina, andělé sestoupili z nebe a odnesli její čistou duši k Pánu Ježíši. *Její velká láska a slzy kajícŇosti jí zasloužily „korunu spravedlnosti“*.

Avšak v té skvělé slávě, kde *žhavá láska a pokání* přiodívají hřišŇíky, není ona sama. Tisíce hřišŇíků, kteří napodobili její pokání, září nyní ve větší slávě než ti, kteří nikdy Boha neurazili. Možno si představit, že by *sv. Petr*, ač zapřel svého Pána, byl v nebi níže než ti, kteří si uchovali nevinnost, a snad níže než pokřtěné děti? Myslíte, že by *svatý Pavel*, který kdysi pronásledoval církev, byl proto nyní níže než ostatní? Myslíte snad, že veliký *sv. Augustin*, *sv. Maria Egypťská*, *sv. Pelagie* a mnoho jiných slavných kajícŇíků a kajícŇnic by bylo pro své hřišŇy níže než pokřtěná nemluvnátka? Jistěže ne. *Jejich velká láska k Bohu, jejich slzy lítosti odčinily jejich hřišŇy a povýšily je nad mnoho nebešŇanů, kte-*

ří ačkoliv nikdy těžce nezhrěšili, neosvědčili v celém svém životě hrdinské ctnosti.

Pamatujme, že *láska, jež v sobě zahrnuje lásku k Bohu a k bližŇímu, je největší ze všech ctností a má moc povznést i největší hřišŇíky k nejvyšší slávě v nebi*. Proto Marie Magdaléna, ačkoliv byla kdysi velikou hřišŇnicí, se nyní raduje z nejvroucnějšího spojení s Ježíšem a září před Bohem jako veliká hvězda.

I na tomto světě je oslavena více než mnozí jiní, kteří nebyli tak hřišŇí. Když Ježíš seděl u stolu Šimona malomocného, Marie Magdaléna ho pomazala drahocennou masť. Někteří z apoštolů reptali nad touto ztrátou, ale Ježíš obhájl její počínání a dodal: „*Vpravdě pravím vám: kdekoli bude hlásáno toto evangelium po celém světě, tam se bude vypravovat na její památku také to, co učinila ona.*“ (Mt 26,13) A v evangeliu svatého Marka čteme, že Ježíš „*vstav pak z mrtvých v neděli, ukázal se nejprve Marii Magdaléně, z které kdysi vyhnal sedm zlých duchů.*“ (Mk 16,9) *V litanii ke všem svatým* církev svatá jmenuje sv. Marii Magdalénu přede všemi pannami. Její *svátek je vyššího řádu* než svátek sv. Marty, její panenské sestry, a mnoha jiných panen; ona jediná ze svatých žen mimo Pannu Marii má ve mši svaté k své počtě *Credo*. Jinak mají tu výsadu jen ty svěťice, které jsou patronkami chrámů. Ale tu se církev svatá modlí *Credo* jen v jejich kostelích, nikde jinde, kdežto ve svátek sv. Marie Magdalény se modlí *Credo* v chrámech celého světa. Mimo to je i *družina magdalének, jimž je ona vzorem a patronkou*. Tato družina je připojena ke kongregaci sester Dobrého Pastýře; jsou do ní přijímány kající hřišŇice, které si zamilovaly krásného kajícího ducha Marie Magdalény. To vše je jistě velkou útěchou všem, kdo těžce zhřešili a kteří se snad již domnívali, že pro své hřišŇy pozbyli práva na vyšší místo v nebi.

A ještě jeden krásný zástup stojí okolo trůnu Božího a raduje se z vysokého stupně slávy v nebi. Skládá se z ohromného množství mužů a žen, kteří se posvětili životem ve světě. Jmenujeme je *zbožnými lidmi*. *Žili ve světě, ale nebyli ze světa. Nežili podle své vůle, neboť svévole je zapřísáhlým nepřítelem Božím*. Mnozí z nich, ač

byli obklopeni bohatstvím a nádherou, žili ctností klášterní. Jiní náleželi ke středním společenským třídám nebo k chudí. Ale všichni se posvětili láskou k Bohu a k bližŇímu a plněním svých povinností.

Jsou tu *králové a královny*, kteří ve svém vysokém postavení dovedli být pokorní a používali svého bohatství i moci k blahu poddaných. Jsou tu zástupci všech společenských stavů a zaměstnání, *advokáti, lékaři, vojáci, řemeslníci i rolníci*. Jsou zde i *sluhové*, kteří to považovali za dobrodiní, že smějí vykonávat těžší práce, aby měli z čeho žít. Jsou tu *dobří manželé a manželky* za to, že se vespolek milovali a zůstali si věrni až do smrti. Jsou tu i *dobří rodičové*, jejichž hlavní starostí bylo učít své děti znát a milovat Boha. *I hodné děti* jsou tu, protože ctily své rodiče a staraly se o ně s něžnou láskou, když věk a nemoci je učinily bezmocnými. Jsou tu i *jinochové a dívky*, kteří ač nebyli povoláni k životu řeholnímu, žili uprostřed svodů *světských* i životem andělským.

Všichni tito oslavenci žili zbožně. Umrtovali své vášně, byli oddáni modlitbě, přijímali svátosti a konali skutky lásky podle svých možností a vynikali ctnostmi svého společenského postavení a povolání. Ač nebyli ani mučedníky, ani církevními učiteli, ani řeholními osobami, žili svatě. Všichni proto obdrželi „*korunu spravedlnosti*“ jakožto odměnu za lásku k Bohu a za ctnostný život. Mnozí z nich byli velmi svatí, jako např. *sv. Ludvík, král francouzský, sv. Alžběta, královna portugalská, svatá vdova Monika, sv. Jenovéfa, panna-pastýřka, sv. Zita, andělská služka*, a mnoho jiných, které církev postavila na oltář a doporučila našemu následování.

Vidíte tedy, že vysoké počty v nebi nenáležejí jen některým privilegovaným třídám, jako jsou např. mučedníci, církevní učitelé, panny a řeholní osoby. Vysoký stupeň slávy se nabízí všem a s pomocí milosti Boží ho mohou všichni bez výjimky dosáhnout. Pokud by se vám zdálo příliš odvážné, snažit se o vysoký stupeň slávy, protože nejste ani Bohu zasvěcené panny nebo řeholníci, zapuďte nyní takové myšlenky z mysli. *Není to domýšlivost, ale ctnost, když toužíme po vysoké svatosti a tím i po vysokém stupni spojení s Bohem*

v nebi. Proto ať jste ve stavu manželském nebo ne, chudí nebo bohatí, učení či nevzdělání, jste povoláni Ježíšem Kristem, abyste bojovali dobrý boj až do konce. Máte při tom slavnou záruku, že až dokončíte běh života, spravedlivý Soudce ozdobí vaše čela „korunou spravedlnosti“ a připustí vás do společnosti těch, kteří vynikli v jeho službě.

Než ukončíme tuto kapitolu, zmíníme se aspoň několika slovy o dvou posledních, a to snad nejčtenějších třídách oslavenců v nebi. Do jedné třídy bychom mohli zařadit takové lidi, kteří *nebyli zbožní ani velkomyslní k Bohu*. Mnozí z nich často a těžce hřešili, činili málo pokání za své hříchy; ctností měli málo a nikdy v nich nedosáhli dokonalosti. Tato třída zahrnuje v sobě i ty, kteří strávili celý život v hříchu a byli spaseni jako lotr na kříži milostí lítosti před samou smrtí. Je jisto, že oni jako vůbec takoví lidé, kteří konali jen málo ctností, nebudou korunováni tak vysokými počty v nebi, jaké jsou odměnou za ctnostný život. Ale přece jsou dokonale šťastni na svém stupni slávy a opěvují milosrdenství Boží, *neboť mnozí z nich došli spásy překonání milostí. Jejich sláva by mohla být nazývána spíše „korunou milosrdenství“ nežli „korunou spravedlnosti“*.

Druhá třída těchto vyvolených se skládá z *pokřtěných dětí a z dětí, které zemřely dříve, než mohly být odpovědné za své skutky*. Je-li pravda, že polovina dětí umírá před dosažením sedmého roku věku, tak

je tato třída v nebi nejčtenější. Ale v nebi již nejsou dětmi, neboť jejich povýšení v slávě způsobilo, že vyspěly v muže a ženy. Mají proto úplnou dokonalou lidskou přirozenost jako lidé, kteří zemřeli dospělí. Ano, jsou připuštěny i k blaženému patření, a proto vidí, milují a požívají Boha a mají podíl v případkových radostech nebeských právě tak jako ti, kdo žili déle na zemi. *Ony a jen ony dosáhly blaženosti nebeské jakožto pouhého daru Božeho bez jakékoliv vlastní zásluhy. Jsou v nebi jen proto, že byly přijaty za dívky Boží, a pro zásluhy Ježíše Krista*.

Ať jsou na kterémkoli stupni slávy, jistě je nemůžeme stavět na roveň s apoštolů, mučedníky, vyznavači, pannami, řeholními osobami, zbožnými lidmi, kteří bojovali dobrý boj proti světu, tělu a ďáblu. Je pravda, že *tyto dívky nikdy nezhřešily, ale nikdy nevykonaly ani jeden úkon víry, naděje, lásky nebo jiné ctnosti. Proto jejich sláva by mohla být nazvána „korunou štědrosti“*, neboť jejich blaženost je toliko nevýslovně štědrým darem Božím. Proto věčně prozpěvují Bohu vděčnou chválu za to, že je vzal k sobě, než mohla být jejich duše poskvrněna hříchem a jejich srdce odvráceno od ctností svobody tohoto světa.

Zde tedy jsme viděli množství svatých kolem trůnu Božího. Ač jsme si je rozlišili podle třídy a uvažovali o slávě každé z nich zvláště, nesmíme z toho usuzovat, že svatí v nebi jsou skutečně od sebe od-

dělení. *Neboť ať se sláva nejvyšších sebevíc liší od slávy nejnižších, jsou přece všichni jedinou velkou rodinou bratří a sester; jejichž otcem je Bůh, Ježíš Kristus je jejich starším bratrem i králem zároveň a Panna Maria matkou a královnou. Jsou v nebi všichni dohromady, rozmlouvají a těší se ze společenství, protože jsou všichni spojeni poutem nejčistší lásky. Všichni volají s královským prorokem: „Hle, jak je to dobré a utěšené, přebývají-li bratři svorně! Tam udílí Pán požehnání a život na věčné časy.“ (Ž 133,1-3) Všichni jsou šťastni, protože všichni vidí, milují a požívají Boha i případkových radostí, jimiž Bůh blaženost svých milovaných dítek zdokonaluje a doplňuje. Všichni překypují blažeností, o které mluví královský prorok, když říká: „Rozjařují se nadbytkem domu tvého, a proudem rozkoše své napájíš je. Neboť u tebe je pramen života.“ (Ž 35,9-10) Spojením se Zdrojem života, s Bohem, došli svatí splnění všech svých přání, odpočívají v Bohu jako ve svém posledním cíli a radují se z Něho na věky.*

(Pokračování)

Z knihy F. J. Boudreaux S.J.: *Ini oko nevidělo... Přeložily a vydaly Sestry Neposkvrněného Početí Panny Marie v Přerově. Vytiskla Společenská knihtiskárna v Přerově v roce 1934. Imprimatur Olomucii, die 9 Aprilis 1934, Dr. Joan. Martinů, vicarius generalis.*
(Redakčně upraveno)

Památka Panny Marie, Matky církve bude závazná pro celou církev

Z rozhodnutí papeže Františka bude celá církev latinského obřadu od nynějška slavít památku Nejsvětější Panny Marie, Matky církve. Příslušný dekret Kongregace pro bohoslužbu a svátosti určuje, že bude připadat na první pondělí po neděli Soslání Ducha Svatého. Památka Marie, Matky církve byla doposud v tento den připomínána pouze ve dvou místních církvích: v Polsku a v Argentině.

V dekretu se připomíná, že křesťané brzy začali vnímat Marii jako svou Matku. Dosvědčují to slova sv. Augustina, který nazývá Marii Matkou Kristových údů, neboť skrze svou lásku spolupracovala na novém zrození věřících v církvi.

Svatý Lev Veliký pak zdůrazňuje, že Maria je jak Matkou Krista, tak i údů jeho mystického těla, tedy církve.

Vatikánský dekret se odvolává také k Janovu evangeliu (srov. Jan 19,25), kde čteme o Mariině přijetí odkazu Synovy lásky, *když přijala všechny lidi, zosobněné v milovaném učedníku, jako děti, které mají být obnoveny k božskému životu*. Od té chvíle se Maria stává průvodkyní rodící se církve a je jako taková vnímána také v církevním společenství, které ji během staletí počtilo mnoha tituly odpovídajícími této její roli. Rozvoj tohoto kultu vrcholí oficiálním prohlášením Panny Marie Matkou církve,

k němuž přikročil papež Pavel VI. při zakončení třetího zasedání II. vatikánského koncilu dne 21. listopadu 1964.

Vatikánský dekret dodává, že zavedením této nové závazné památky do liturgického kalendáře chce papež František podpořit růst mateřského citění v církvi a rozvoj autentické mariánské zbožnosti.

Dokument podepsaný v den památky Panny Marie Lurdské, 11. února 2018, rovněž stanovuje, že památka má být od nynějška zanesena ve všech kalendářích a liturgických knihách, včetně liturgie hodin.

Podle www.radiovaticana.cz

Utrpení Panny Marie

Úcta k Panně Marii, která spolu s Ježíšem prožívala hodiny jeho utrpení až k smrti na kříži – co to pro nás znamená? Jak se má věřící vnořit do tohoto tajemství a mít na něm účast? Pohled do historie nám ukazuje, jakými cestami šel vývoj této zbožnosti. I v dnešní době může být pro nás stará zbožnost dřívějších generací, opírající se o reálné prvky, dobrým příkladem.

Utrpení Panny Marie bylo mezi křesťany podle tradice od počátku ve velké úctě. Pamětníci Ježíšova působení opatrovali předměty připomínající jeho utrpení, ale stejně tak zachovávali posvátné památky na svaté apoštoly i na Pannu Marii. Tak jsou tyto relikvie díky úctě z raných křesťanských dob na různých místech dochovány až podnes. Později v době středověku byla oživována touha věřících dostat se skrze uctívání relikvií duchovně do nejtěsnější blízkosti evangelijních událostí.

Jednou takovou drahocennou památkou, připomínající bolesti Panny Marie, je její rouška či závoj, kterým měla pokryté vlasy, když stála pod křížem. Část této látky se dostala s jinými starožitnostmi do biskupského sídelního místa Trevíru. Podle tradice byla relikvie darována samotnou svatou Helenou a uchovávána v klášteře sv. Maximina. Ve 14. století se tato relikvie – „rouška Panny Marie“ – dostala do Prahy. Jak se to stalo, je dobře zdokumentováno: Císař Karel IV. se v r. 1354 vracel ze své slavné římské korunovace. Nejel však přímou cestou do Čech, nýbrž se zastavoval na různých místech, také v Trevíru, kde v klášteře sv. Maximina získal kromě jiných ostatků část (jednu třetinu) roušky Panny Marie. Tuto drahocennou památku svěřil spolu s jinými relikviemi arcibiskupovi Arnoštu z Pardubic, aby ji dopravil do Prahy.⁽¹⁾ Císařův pobyt v Trevíru nebyl náhodný – byla v tom také diplomacie. Trevír byl téměř půl století sídelním městem císařova prastrýce – arcibiskupa Balduina Lucemburského. Ten sice těsně před Karlovým příjezdem zemřel, ale o to více byl nový císař ve městě vítán – a obdarováván. Na císaři totiž také nyní záleželo, kdo bude dalším arcibiskupem. Císař tehdy strávil v Trevíru pár dnů, nechal darované relikvie odvézt bezpečně do Prahy již zmíněným Arnoštem z Pardubic a sám pokračoval ve své korunovační jízdě po dalších ně-

meckých městech. Do Prahy se vrátil až v samém konci roku 1354.

V případě císaře Karla IV. a jeho zájmu o relikvie se nejednalo o obyčejnou sběratelskou zálibu, jak se nám snaží namluvit a znevážit tuto jeho činnost někteří zlomyslní historikové, ale o upřímnou, zbožnou snahu přiblížit se duchovně hodině, kdy Kristus umíral, a co nejautentičtěji vnímat to, co v tu chvíli Ježíš prožíval a co prožívala jeho Matka. Císař také měl v úmyslu posílit a povzbudit zbožnost lidu. Relikvie rouška Panny Marie, kterou měl ve zvláštní úctě, se stala součástí svatovítského pokladu. Císař také nechal oddělit menší části, které potom daroval jiným místům – budoucím cílům poutníků. Doložená je tato relikvie v Norimberku, ve městě, které si Karel IV. zvolil za centrum své císařské moci v německých zemích a kde začal se stavbou katedrály zasvěcené Panně Marii. Císař, sám velmi zbožný a vnímavý pro věci duchovní, měl touhu stejně tak pozvednout i religiozitu lidu. Závoj je nejen památkou na Pannu Marii, ale nese také stopy utrpení Ježíšova – jeho drahocennou krev. Také proto se této relikvii říkalo „*peplum cruentatum*“. Císař Karel, který se horlivě snažil o probuzení hlubší zbožnosti lidu, získal pro tuto památku

od papeže příslibení odpustků, které byly spojeny s jejím uctíváním.⁽²⁾

Úcta k utrpení Panny Marie byla v době vrcholného středověku hojně prožívána a umělecky zvýrazňována, výtvarně i v literatuře. Již z počátku 13. století pochází anonymní spis o utrpení Panně, jehož autorství bývalo kvůli charakteristické formě dialogu přisuzováno svatému Anselmovi (dnes se hovoří o tzv. „Pseudoanselmovi“); spis byl přeložen do češtiny již v první třetině 14. století. Zde se nachází následující úryvek: „*A gdyzz yego, (tj. Krista) wzdwyzechu prowelyku tyezkost otworzychu sie wssecczky rany neb gyezwy ateprwo tehdy krew zruku yznog pogyde. Znamenay zze swata marzi oblekla sie byesse wgedno rucho wnyemz chodyechu zzeny tee zemye. Gymzto sie przykryla hlawu ywsze teyelo. To rucho byesse wsse zkrwawyla odruku yodnog. Sweho myleho syna...*“ –

Když jej, tedy Krista, vyzdvihli [na kříži], pro velkou tíži se všechny rány a jizvy otevřely a ... tehdy vyšla krev z rukou i nohou. Pamatuj, že svatá Maria si oblékla roucho, v němž chodily ženy té země, jímž si pokrývala hlavu ... To roucho bylo celé zkrvavělé od rukou i nohou jejího milého syna.

Dále autor popisuje zděšení lidí, kteří spatřili Pannu Marii při jejím návratu z Golgoty do Jeruzaléma a viděli její šat, celý potřísněný krví. Přílehlavý popis situace napomáhá našim myšlenkám ještě hlouběji se vcítit do situace a pochopit poslední příkoří, které se odehrává při návratu: pro Pannu Marii, která prožila se svým milovaným Synem utrpení na Golgotě a nyní, na konci svých sil, se vrací do města, ještě není konec trýzni. Je podrobena dalšímu utrpení – cítí na sobě odsuzující, svatouškovské a zlomyslné pohledy lidí, kteří nic nechápou; svatá Matka je zbavena důstojnosti mateřství; i ona musí vypít svůj kalich hořkosti až do dna. Tento text o utrpení Panny Marie ze spisu Pseudoanselma téměř doslova převzal do svého traktátu známý německý mystik dominikán Heinrich Seuso, zmíněný motiv „*peplum cruentatum*“ býval dále často rozváděn v německých pašijových textech. Události na Golgotě jsou zde popisovány vnímavě a podrobně, s hojnými detaily. Přestože v literatuře byl tento motiv znám skoro o půlstoletí dříve, než byla relikvie závoje jako němý svědek evangelijní události přivezena do Prahy, nepronikl příliš

Neděle Božího milosrdenství

Dne 5. května 2000 byl vydán dekret Kongregace pro bohoslužbu a svátosti, kterým byla ustanovena 2. neděle velikonoční jako Neděle Božího milosrdenství (letos 8. dubna). Pán Ježíš totiž obdařil tento svátek velkými přísliby. Největší z nich je spojen se svatým přijímáním přijatým v tento den. Je to příslib „úplného odpuštění vin a trestů“, čili stejné milosti, kterou dostáváme pouze ve svátosti křtu. **Přípravou na svátek má být nověna, která začíná na Velký pátek (letos 30. března).** Nověna spočívá v denní modlitbě korunky k Božímu milosrdenství. V den svátku Božího milosrdenství pak chce Ježíš zahrnout lidi nejen spásonosnými milostmi, ale rovněž časnými dary. Mají-li mít věřící užitek z velkých darů, které chce Pán dát každému člověku, je třeba, aby byli v milosti posvěcující (po svátosti smíření), aby neměli zalíbení v žádném hříchu, aby plnili podmínky úcty k Božímu milosrdenství (důvěra a činná láska k bližnímu) a přistoupili v ten den k „prameni života“, čili ke sv. přijímání.

Dne 29. června 2002 vydal Svatý stolec dekret*, kterým udělil Jan Pavel II. plnomocné odpustky všem, kteří se o slavnosti Božího milosrdenství zúčastní v chrámě jakékoliv pobožnosti k Božímu milosrdenství.

* Viz www.vatican.va/roman_curia/tribunals/apost_penit/.

do širšího povědomí. Je evidentní, že tento úryvek velmi podrobně znal samotný císař – vždyť jej téměř doslova převzal také do svého literárního díla „*Skládání o Panně Marii*“. Spojení autentické památky, lidem blízké a jimi uctívané, s textem, který vyznívá tak přesvědčivě, probudilo opravdové náboženské zanícení; a toto zanícení se projevovalo i v navazující umělecké tvorbě na plastikách a obrazech. Historikové najednou stojí před svérázným ikonografickým prvkem – zobrazováním Panny Marie se závojem potřísněným Kristovou drahocennou Krví. Tento způsob zobrazování zcela nepochybně má prvenství v českém uměleckém okruhu v polovině 14. století a odtud se rozšiřuje dále do Saska, Bavorska či Slezska. Nejstarším použitím motivu „peplum cruentatum“ je celostránková iluminace v Chotěšovském misálu a jedním z nejznámějších obrazů je deska *Ukřižování* od mistra Vyšebrodského. V olomouckém arcibiskupském muzeu je příkladem použití tohoto motivu krásně zrestaurovaná *Křivákova pieta* a *Pieta z Lutína*.

Na deskových obrazech se motiv „peplum cruentatum“ objevuje také ve zvláštní instalaci, kdy byly částky relikvie instalovány přímo do drahocenné spony na šatech Panny Marie (např. *Madona Roudnická*) – čili samotný obraz sloužil jako umělecký relikviář. Asi po 150 letech přestává být tento symbol k vyjádření utrpení Panny Marie využíván a je nahrazen symbolem novým – mečem (či více meči) zabodnutým v srdci Panny Marie.

Z výše pojednaných souvislostí vyplývá zřejmá domněnka, že iniciátorem zobrazování „peplum cruentatum“ na obrazech Panny Marie byl císař Karel: znal spis Pseudoanselmův, sám se postaral o převezení relikvie do Prahy, získal odpustky spojené s jejím uctíváním, při organizování pravidelných poutí k vystavené relikvii se postaral o jejich obecné přijetí. Sám s hlubokou zbožností, o které nemusíme pochybovat, nad tajemstvím utrpení Páně a Panny Marie osobně rozjímal a nechával se inspirovat; jinak by ani jeho „*Skládání o Panně Marii*“ nemohlo vzniknout. Můžeme se tedy oprávněně domnívat, že to byl on – horlivý podporovatel umění, kdo inicioval výtvarné pojetí Madony s krví potřísněným závojem. Nikoliv však kvůli originalitě, nýbrž proto, aby

zdůraznil spásné prolítí Kristovy krve a přímou účast Panny Marie na Ježíšově oběti, aby věřící mohli nad tímto detailem rozjímat, nechat jej na sebe působit, nechat se jím dojmout a strhnout k osobní účasti na okamžiku Ježíšovy oběti.

I my dnes po přečtení úryvku, psaného starým sprežkovým pravopisem, instinktivně vnímáme realitu na Golgotě: brutalitu křižování a bezohledné zacházení s těžkým křížem, hrubou manipulaci a těžké otřesy, které musel Ježíš snášet, když byl kříž vyzvednut do výše a celou svojí vahou spuštěn do připraveného otvoru ve skále... Potom se ještě kříž kymáčí, než se jej podaří upevnit... A krev – i ze zaschlých, tlakem a nárazem protřazených ran znovu prýští dolů na Matku pod křížem, na Jana, na ženy, na všechny. Vrací se ještě jiná představa: ve vidění Kateřiny Emmerichové je stejně autenticky (s téměř scénářistickou precizností) popsána scéna, kdy Ježíše kati přibíjejí na kříž položený na zemi, ale potom kříž brutálně povalí na druhou stranu, Ježíš padá tváří na skálu a kříž celou tíží na něj. Nyní kati buší kladivý do hřebů z druhé strany břevna a upevňují tak dlouhé trčící hroty... a každý tento úder ještě znásobuje Ježíšovu bolest. Tomu všemu byla Matka přítomna... Scéna se objevila i ve filmu „*Umučení*“, kterému bylo ze všech stran vytýkáno, že tolik krve, která se objevila ve filmu, ani Ježíš ve skutečnosti nemohl prolít. Když ale věřící vnímá Ježíšovu oběť se všemi duchovními souvislostmi, najednou je zřejmé: to, co kdy bylo zobrazeno

na obrazech, sochách, ve filmu, to je jen zlomek oběti krve, ve skutečnosti jí bylo a je daleko, ba nepředstavitelně více – celé jezero, oceány Ježíšovy krve... Jako kdyby onu rouhavou výzvu farizeů – „*Jeho krev na nás a na naše syny!*“ – Bůh přijal zcela jinak, po svém.

Poznámky:

(1) Ve 14. století byly k některým významným a starobylým relikviím v kláštorech uchovávané listiny s podpisy věrohodných svědků, kteří tradici pravosti relikvie ústně i písemně zaručovali. Kromě svědectví o pravosti památky byly také v listinách uvedeny i další údaje: předcházející umístění, manipulace s relikviemi apod. Tuto praxi císař Karel sám hojně využíval: v Trevíru o každé manipulaci, dělení či darování relikvií nechal zhotovit podobný doklad.

(2) Současní historici předpokládají v Praze v době panování císaře Karla a později přítomnost dvou podobných relikvií – bělostný závoj Panny Marie a ono „peplum cruentatum“, čili zkrvavělou roušku Panny Marie, která byla zkrvavena Kristovou krví. PhDr. Michal Šroněk, CSc., dokonce předpokládá, že jedna relikvie měla být v Praze již dříve – v první polovině 14. století, tedy ještě před cestou císařovou do Trevíru. Tento předpoklad je založen na zjištění, že již v Chotěšovském misálu z r. 1336 se objevila první ilustrace znázorňující motiv „peplum cruentatum“. Ovšem pro vznik výtvarného zpodobnění námětu ve skutečnosti nemusela být v Praze k vidění konkrétní věc, mnohdy umělcům stačily podněty a inspirace z duchovní sféry nebo z literárních děl – a ty již v době před r. 1336 byly v Čechách známé: Anselmův spis v češtině i v latině a další literatura s pašijovou tematikou.

Dílo nekonečné lásky Boží

Utrpení. Umírání. Kříž. To jsou pojmy, které v dnešních hovorách rádi vynecháváme. Narušují současnou „zábavní společnost“. Tato slova totiž v sobě obsahují, že existuje ještě něco jiného, než takzvaný „sladký život“. Ale přesto jsou to pojmy, které se z našeho života nedají odstranit. Umírání a kříž jsou něčím, co každý člověk ve svém životě zakusí – ať chce nebo nechce.

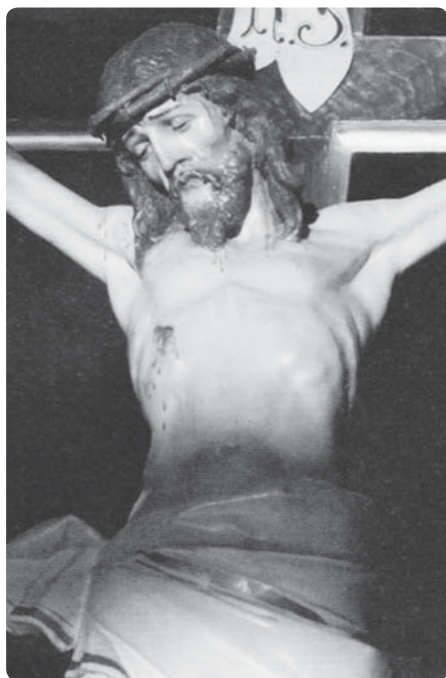
Jak na to reagujeme my křesťané? Jsme si vědomi toho, že utrpení, umírání a kříž jsou ústředními pojmy naší víry? Jsou to pojmy, které byly posvěceny naším Pánem Ježíšem Kristem – na věčné časy.

Jeho pohnutkou byla božská láska

Utrpení a smrt Ježíšova jsou dílem nekonečné lásky Boží k lidem. Vždyť Bůh tak miloval svět, že k nám poslal svého Syna. On si byl vědom toho, co my lidé uděláme s jeho Synem. Ale tlačila ho láska k nám lidem, když viděl, jak jsme zapleteni do hříchu a nenacházíme cestu ven. Vícekrát oznámil Ježíš svým učedníkům, jak bude trpět a jak zemře. Byl si tedy vědom svého poslání. Určitě tomu nebylo tak, že by pro něho na základě jeho božství byla jeho cesta utrpení lehká. Ježíš byl nejenom pravý Bůh, ale také pravý člověk. Byl nám podobný ve všem – kromě hříchu. To znamená, že jako člověk trpěl stejně jako my. Jeho pohnutkou byla božská láska.

Ve svém utrpení se Pán setkal se všemi propastmi lidského bytí. Byl zrazen, zapřen, nespravedlivě odsouzen, bičován, poplíván, nadávali mu, zbavili ho oděvu a byl přibit na kříž. Nakonec byl

opuštěn všemi svými učedníky kromě jednoho a osamocen zakusil smrt na kříži. Přitom všem nás napadá otázka: Proč si zvolil Bůh tuto cestu vykoupení? Odpověď na to najdeme v jeho podstatě – Bůh je Láska.

Z lásky sestoupil Bůh do všech oblastí lidských ohavností, aby nás z nich osvobodil. Proto jsme schopni ve svém lidském utrpení, je jedno, jak hluboko jsme je zakusili, najít vždycky trpícího Pána.

Oč hlouběji si všimneme utrpení Ježíšova a budeme o něm meditovat, o to hlouběji poznáme, jak nás může jeho láska v utrpení nést.

Přišel, aby osvobodil zajaté

Pro řád pasionistů, ke kterému patřím, je součástí způsobu života denní rozjímání o utrpení Ježíše. Je středem a zákla-

dem řádové spirituality. Náš zakladatel, svatý Pavel od Kříže (1694–1775), viděl v utrpení Pána „div divů božské lásky“. Byl uchvácen myšlenkou, že Bůh z lásky k nám vydal svého Syna. Tak důležití jsme pro Boha! Svatý Pavel poznal v kříži jádro křesťanského poselství. Přesto nejde o to, při rozjímání utrpení „zůstat viset“, ale jde o to, že za křížem už svítí světlo zmrtvýchvstání. Osvobození člověka ze zajetí hříchu je vlastním smyslem Ježíšova utrpení. Jeho poslušností vůči Otci až k smrti a jeho slavným zmrtvýchvstáním byla hříchu provždy vzata moc.

Když uznáme kříž jako znamení vítězství ve svém životě a budeme následovat Ježíše, dosáhneme také ke světlu zmrtvýchvstání.

V kříži najdeme lásku

Co však znamená toto následování Ježíše? Znamená v první řadě, že se osvobodíme od iluze, že už není žádného utrpení. To by znamenalo následování bez kříže. Ježíš nás ale varuje: „Chce-li někdo přijít za mnou, ať zapře sám sebe, ať na sebe vezme svůj kříž a ať mě následuje.“ (Mt 16,24) Následování Ježíše znamená nesení kříže! Nepřijmout kříž znamená nepřijmout Boží lásku. V kříži (také ve svém vlastním) najdeme tuto nekonečnou lásku. Samozřejmě je tomu v každém lidském životě tak, že se vzpíráme proti kříži a nejraději bychom se jej zbavili. To je lidské a není to „nesvaté“. Jde ale o to, snažit se tato často také velmi těžká utrpení přijmout a nechat se nést láskou Boží. Pohled na utrpení a kříž Ježíše Krista nám přitom dává naději, že se za ním skrývá světlo zmrtvýchvstání a tím také spása. Ale právě za ním, nikoliv před ním! Při všech těchto úvahách je zřetelné jedno: že láska a utrpení patří nerozlučně k sobě. Všechno ostatní by byla utopie a blouznění. Právě to ukazuje, že kříž Ježíše Krista je pro naši dnešní dobu základním, důležitým poselstvím naděje. Ježíš přidal svým utrpením ke třem pojmům utrpení, umírání a kříže ještě čtvrtý – totiž lásku.

*Z Medjugorje aktuell 2/2018
přeložil -mp-*

MATICE SVATOKOPECKÁ, SPOLEK (Svatý Kopeček u Olomouce) – AKCE V DUBNU 2018

Matice svatokopecká, spolek pořádá **v neděli 8. 4. 2018 přednášku „TAJEMSTVÍ MEŠNÍHO VÍNA“**, spojenou s ochutnávkou vzorků – přednáší **P. Mgr. Milan Palkovič**, farář ve Velkých Losinách. Začátek v 15 hodin účastí na mši svaté ve svatokopecké bazilice, kterou bude sloužit P. Milan Palkovič, po jejím skončení v 16.15 hodin následuje přednáška ve Francouzském sále. Vstupné dobrovolné. Na ochutnávku si, prosíme, přineste skleničku. Po přednášce bude možnost zakoupení předváděných vín.

Matice svatokopecká, spolek dále pořádá **v neděli 15. 4. 2018 zájezd do Zašové na 5. SPOLEČNOU POUŤ MORAVSKÝCH MATIC**. Odjezd ze Svatého Kopečka v 8.30 hodin, se zastávkami Droždínská zatáčka, Samotičky, Chválkovice a Hlavní nádraží Olomouc naproti pošty. Podrobné informace na www.maticesvatokopecka.cz.

Papežská nadace *Kirche in Not* slaví sedmdesát let

Charitativní dílo *Kirche in Not* (Církev v nouzi) založil v roce 1947 nizozemský řeholník P. Werenfried van Straaten, aby pomáhal křesťanům za železnou oponou. Dnes tato organizace pokračuje ve své činnosti ve zcela změněném kontextu. Před sedmi lety ji papež Benedikt XVI. ustavil nadací papežského práva a do jejího čela povolal tehdejšího prefekta Kongregace pro klérus, kardinála Maura Piacenzu. Janovský kardinál, který je nyní vrchním penitenciářem, byl nedávno potvrzen v tomto úřadě na další pětileté období. Italský list *Avvenire* (8. 2. 2018) využil této příležitosti, aby se ho zeptal, kam dnes nadace *Kirche in Not* zaměřuje své úsilí.

„Dnes, stejně jako včera je jejím cílem duchovní a materiální pomoc pronásledované církvi, které se nedostává hmotných prostředků k evangelizačnímu poslání,“ vysvětluje kardinál Piacenza a dodává: „Pronásledování křesťanů, jak říkal otec Weren-

fried, jsou elitou církve a pro nás je ctí, že jim můžeme pomáhat.“ Papežská nadace každý rok uskutečňuje 6 000 různých projektů ve 150 zemích světa, zejména těch nejpotřebnějších, tedy na Blízkém východě, v Africe a Asii. Důležitou součástí je pomoc kněžím v nejhudších asijských a afrických státech prostřednictvím mešních intencí – na úmysly dárců se pak ročně odslouží zhruba půldruhého milionu mší svatých. V posledních letech směřují nemalé částky zejména do Sýrie (18 milionů euro) a do Iráku (30 milionů euro), kde projekt obnovy křesťanských vesnic na Ninivské planině dosud umožnil návrat více než 6 000 rodin.

Kardinál Piacenza připomíná, že mezi horlivé dárcy patří také papež František: „Poté, co v roce 2016 prostřednictvím nadace daroval 100.000 euro na pomoc irácké klinice sv. Josefa, věnoval také liturgická roucha irácké církvi. V poslední době

přispěl na obnovu ninivských vesnic z vítězkou prodeje sportovního vozu *Lamborghini*, který mu automobilka darovala,“ říká ředitel papežské nadace.

Kirche in Not se nicméně neorientuje pouze na pomoc katolíkům – v Rusku například už třicet let podporuje pravoslavnou církev a stala se tak prvořadým činitelem v procesu postupného sblížení obou církví. V současné době má nadace kromě ústředního sídla v německém Königsteinu (poblíž Frankfurtu) 23 národních filiálek po celém světě. V poslední době otevřela nové národní kanceláře v Jižní Koreji, Mexiku, Kolumbii, na Filipínách a na Slovensku. „Je velmi pěkné sledovat, jak země, které kdysi čerpaly z naší pomoci, jako Polsko nebo Brazílie, dnes s radostí pomáhají trpícím bratrům na všech světadílech,“ uzavírá kardinál Piacenza pro italský deník.

Zdroj: www.radiovaticana.cz, 8. 2. 2018

Skupina svaté Marty – konference o obchodování s lidmi

Dne 8. února, na liturgickou památku sv. Josefíny Bakhity, který je Světovým dnem modlitby za oběti obchodování s lidmi, začala ve Vatikánu dvoudenní mezinárodní konference *Skupiny svaté Marty*. Tato síť národních policejních prezidentů, katolických biskupů a řeholníků vznikla z podnětu Katolické biskupské konference Anglie a Walesu. Poprvé se setkala za podpory papeže Františka v Domě svaté Marty v dubnu roku 2014 a do dneška se k ní přidružili členové ze třiceti zemí, včetně policejních agentur a státních úřadů, které se zabývají potíráním organizovaného zločinu (*UK National Crime Agency*, *Interpol*, *Europol*, *US Homeland Security* a národní policejní agentury asijských, afrických a evropských států). Cílem skupiny je prohloubit spolupráci mezi stát-

ními a katolickými institucemi a zejména pomáhat obětem novodobého otroctví.

Účastníky konference přijal v Klementinském sále Apoštolského paláce také papež František. „Zkušenost ukazuje, že moderní formy otroctví jsou mnohem více rozšířené, než bychom si dokázali představit, a to dokonce v našich nejbližších společnostech, což nás zahanbuje a pohoršuje.“

„Kde je tvůj bratr?“ – těmito slovy Bůh volá Kaina na prvních stránkách Bible,“ pokračoval Svatý otec. Tato otázka nás vyzývá, abychom se seriózně zamysleli nad různými formami spoluviny ze strany společnosti, která toleruje a někdy povzbuzuje zejména obchodování s lidmi za sexuálními účely a zneužívání zranitelných mužů, žen a dětí.

„Iniciativy zaměřené na potírání obchodu s lidmi, jejichž konkrétním cílem je rozložit kriminální sítě, by měly stále více přihlížet k širším, souvisejícím oblastem, jako je kupříkladu odpovědné užívání komunikačních technologií a sdělovacích prostředků, nemluvě o studiu etických dopadů takových vzorců ekonomického růstu, které dávají přednost zisku před člověkem.“

Římský biskup upozornil na rostoucí povědomí o tom, že je třeba pomáhat obě-

tem organizovaného zločinu a doprovázet obchodované lidi v jejich sociální integraci a navrácení důstojnosti. Jak řekl, církev je vděčná za každou snahu o přinášení balzámu božského milosrdenství trpícím, protože se tím uzdravuje a obnovuje rovněž společnost jako celek.

Letošní mezinárodní konference *Skupiny svaté Marty* si předsevzala globální pohled na problematiku obchodování s lidmi, vysvětluje její účastnice, sestra Gabriella Bottaniová, která je mezinárodní koordinátorkou sítě *Talitha Kum*, sdružení řeholnic, vystupujících proti obchodování se ženami.

„Zvolili jsme toto téma, protože v tomto dějinném momentu považujeme za důležité objasnit vztah mezi obchodováním s lidmi a migrací. Také jsme se chtěli sebrat v modlitbě za tuto složitou realitu, kterou dnes prožíváme.“

Podle Barbary Terenciové z mezinárodní dobrovolnické organizace *VIS* se totiž obchodování s lidmi a neregulérní migrace často prolínají. Cílem jejich projektu je formovat mladé migranty, kteří se pak vrací do výchozích zemí a sami seznamují své krajany a vrstevníky s riziky cesty a evropského pobytu.

www.radiovaticana.cz, 9. 2. 2018

MARIA, MATKA NADĚJE – VÍKENDOVÁ DUCHOVNÍ OBNOVA PRO VŠECHNY OD 18 LET

Doprovází: Mons. Adam Rucki.

Kdy: 4.–6. 5. 2018.

Kde: Exerciční dům v Českém Těšíně.

Informace a přihlášky:

web: exercicni-dum-cesky-tesin.webnode.cz

• e-mail: edum.tesin@gmail.com

• tel. 733 249 240.

O svátostech (8 - dokončení)

SVÁTOST MANŽELSTVÍ

Manželství jakožto stav ustanovil Bůh již při stvoření světa a slouží k udržování a rozmnožování lidského rodu – božský úkol. „*Bůh jim požehnal a řekl jim: »Budte plodní a rozmnožujte se, naplňte zemi a podrobte si ji; vládněte mořským rybám, nebeským ptákům a všem živým tvorům, kteří se pohybují po zemi.«*“ (Gn 1,28) „*Tu člověk zvolal: »Tentokrát je to kost z mých kostí a maso z mého masa! Bude se nazývat žena, ona totiž byla vzata z muže.«* Proto muž opouští svého otce a svou matku a přiklání se ke své ženě a stávají se jedním tělem.“ (Gn 2,23–24) Tedy manželství není lidským výmyslem. Uzavírá se mezi jedním mužem a jednou ženou, čili polygamie je nepřipustná. Ve Starém zákoně bylo sice manželství vážným a posvátným svazkem, ale svátost to nebyla. Proto se můžeme setkat i s mnohoženstvím, např. u Abraháma, Jákoba, Davida... To však nebyly dokonalé manželské poměry, protože žena nebyla rovnocennou společnicí muže. Je to vlastně obraz pro vykořeněnost lidského rodu, jakožto důsledek dědičného hříchu, a Bůh ho připouštěl právě z důvodu plodnosti dětí a rozmnožování rodu.⁽¹⁾

Aby Ježíš ukázal, jak je manželství důležité a posvátné, povýšil tento stav na svátost⁽²⁾, která posvěcuje katolického muže a katolickou ženu k nerozlučnému manželskému životu a dává jim nárok na zvláštní milosti k řádnému plnění manželských povinností. Kromě toho rozmnožuje milost posvěcující. Manželské povinnosti jsou: 1. aby spolu žili v lásce, věrnosti a svornosti až do smrti; 2. aby vychovávali své děti v báni Boží a pečovali také o jejich pozemské blaho.⁽³⁾ Můžeme v podstatě říci, že účelem manželství je plodnost dětí, vzájemná láska a pomoc manželů a přirozené uspokojování pohlavního pudu. Děti jsou ve zdravé společnosti vždy považovány za požehnání, jen zdegenerovaná a pokřivená společnost je považuje za přítěž. Děti by neměly být něco, co se plánuje jako nákup auta. Rodiče mají za normálních okolností přijmout děti, které jim Bůh dává (je třeba ale dbát na to, aby byli schopni své děti uživit a dát jim podmínky pro důstojný život, a to nejen materiálně, ale

např. musí být schopni psychicky jejich výchovu zvládat), a neodmítat je kvůli nemožnosti jezdit na nákladné dovolené nebo z obav, co by řekli druzí, když by měli další dítě, anebo by se jim nechtělo mít více dětí z lenosti.

II. vatikánský koncil zmiňuje, že „svou přirozenou povahou jsou manželství a manželská láska zaměřeny k plodnosti a k výchově dětí, což je vrchol a koruna

*Manželská láska ...
zahrnuje všechny stránky osoby.
Týká se těla a pudů, síly citů,
smyslů, touhy ducha a vůle.
(KKC, 1643)*

manželské lásky.“⁽⁴⁾ Plodnost manželské lásky se rozšiřuje na plody mravního, duchovního a nadpřirozeného života, který rodiče předávají svým dětem výchovou. Ale i manželé, kterým Bůh nedopřál, aby měli děti, mohou vést smysluplný manželský život po stránce lidské i křesťanské. Jejich manželství může vyzařovat plnost lásky, vstřícnosti a obětí.⁽⁵⁾

Stejně jako do stavu kněžského, tak i do stavu manželského volá Bůh. Kdo přijímá svátost manželství, má se náležitě připravit. To zahrnuje, že se musí oba dobře poznat a důkladně promyslet, jestli se k sobě hodí, resp. jestli jsou schopni v lásce zachovávat nerozlučný svazek. Ač se to lásce zdá jako velmi jednoduché rozhodnutí, není tomu tak. To se rozpozná zvláště v modlitbě, zejména pak v modlitbě společné – Kristus nám totiž dal měřítko, jak pravou lásku rozpoznat, co Bůh pravou láskou rozumí. Totiž kříž⁽⁶⁾ (jistě že jsou v každém manželství těžké chvíle, ale právě v nich se má pravá láska očišťovat a růst) – kříž je prubířským kamenem pravé lásky. Všichni chtějí lásku, touží po lásce, ale pak to najednou přestává fungovat. Toto rozpoznávání probíhá zpravidla po dobu „známosti“, nebo jak se říká, „když spolu chodí“. Při poznávání se nemá hledět na peníze nebo tělesnou krásu, ale na řádný křesťanský život druhého. Vždyť je to pak rozhodnutí na celý život. Proto je to láska, která vede k odevzdání se druhému, obětování se pro dru-

hého. Ne sobecké „co já chci“. Jak říká P. Karl Wallner, OCist., nenechat se ovládat hormony, ale být moudrý a chtít celého člověka se vším všudy, i s chybami.⁽⁷⁾

Ale pozor, chození (aby poznali, zda se k sobě hodí) je dovoleno pouze v případě, že muž a žena mají úmysl uzavřít v budoucnu sňatek, a ne jen pro zábavu. Tuto dobu mají prožívat v mravní čistotě, není před svatbou dovolen intimní styk. Dokonce i společné bydlení před svatbou se vylučuje, protože i kdyby měli zbožný úmysl vyvarovat se intimního sblížení, způsobuje společné setrvávání „pod jednou střechou o samotě“ příliš velké pokušení, a jak jsme si řekli v kapitole o svátosti pokání, katolický křesťan se musí vyvarovat jakékoli příležitosti k hříchu. Kromě toho to může způsobovat pohoršení v očích ostatních věřících. Z toho plyne, že ani soužití dvou lidí bez sňatku, jak je dnes časté a „moderní“, není dovoleno a je zcela zatíženo těžkým hříchem cizoložství. Před samotným uzavřením svazku si mají oba zopakovat katechismus, tedy účastnit se poučení před sňatkem, a pak mají přijmout svátost pokání, aby byli v milosti posvěcující.

Rozhodnou-li se dva lidé uzavřít sňatek, mohou mu předcházet zasnuby. Ani ty nemohou být projevem lehkomyšlnosti, ale mají se uskutečnit po zralé úvaze a po poradě s rodiči či se zpovědníkem. V současné době se slavení zasnub často vynechává. Nicméně dříve platilo, že kdo by se lehkomyslně zasnubil nebo zasnuby lehkomyslně bez vážného důvodu zrušil, dopouštěl se těžkého hříchu.⁽⁸⁾ Že se snoubenci rozhodli uzavřít sňatek, se pak vyhláší veřejně, v tzv. ohláškách při mši svaté ve farnosti. Žel, dnes se často v rámci anonymity návštěvníků mši svatých tato praxe zanedbává.

Svátost manželství pak oba přijímají při mši svaté, vlastně si udělují svátost manželství navzájem. Kněz nebo jáhen, který během uzavírání manželství asistuje, není udělovatelem svátosti, ale je příjemcem souhlasu novomanželů jménem církve a uděluje požehnání církve. Přítomnost služebníka církve (a také dvou svědků) viditelně vyjadřuje, že manželství je církevní skutečností.⁽⁹⁾ Aby novomanželé zpečetili svůj souhlas dát se jeden druhému během Kristovy oběti je nejvyšší vhodné (srov. KKC 1643). Aby vzniklo svátost-

né manželství, musí je uzavírat pokřtění katolíci křesťané, kteří dobrovolně vyjdří svůj souhlas. V případě, že chce do stavu manželského vstoupit pokřtěný katolík s nepokřtěnou ženou (a naopak) nebo věřící jiného vyznání, je nutný souhlas příslušné církevní autority (dispens). Tento krok je však třeba rádně uvážit, už jen z toho důvodu, že katolické manželství zavazuje ke katolické výchově dětí, či že ke společnému manželskému životu patří společná účast obou manželů na slavení liturgie (katolické). Ve smíšeném manželství může docházet k rozporům, které se promítají i do výchovy dětí (ostatně jako každý nesoulad mezi manželi). Manželství uzavřené katolíky pouze na úřadě je před církví neplatné a manželé v podstatě žijí v konkubinátu (naopak manželství uzavřené nevěřícími na úřadě je před církví platné, ale nesvatostné). Snubní prsten, který si novomanželé vzájemně navlékají, je znamením jejich pevného spojení a trvalým napomenutím k věrnosti.

Svatostné manželství je nerozlučitelné. „Takto už to nejsou dva, ale jediné tělo. Nuže, co Bůh spojil, člověk nerozlučí.“ (Mt 19,6) „Pokud jde o ty, kdo žijí v manželství, předepisují toto, ne já, nýbrž Pán: Ať se manželka neodlučuje od svého manžela - v případě, že by se od něho odloučila, ať se znovu nevdává nebo ať se smíří se svým manželem - a ať manžel svou manželku nezapuzuje.“ (1 Kor 7,10-11) „Každý muž, jenž zapudí svou ženu a vezme si jinou, cizoloží, a ten, kdo si vezme ženu, kterou manžel zapudil, cizoloží.“ (Lk 16,18) Zvláště tato slova Pána Ježíše jsou dnes velmi aktuální, když se tento hřích bagatelizuje nebo zcela popírá a někteří duchovní podávají rozvedeným a znovusezdaným partnerům svatě přijímání. Vždyť svatost manželství může být zrušena pouze smrtí jednoho z manželů.

Církevní rozvod neexistuje. To, co se pod tímto pojmem myslelo, bylo odloučení manželů v případě, že se stal jejich společný život nesnesitelným - tzv. odluka (ale ne rozvod). I tehdy ale zůstávají nadále před Bohem manželi, tudíž jakýkoli jiný intimní vztah s jiným člověkem je zapovězen a vede k těžkému hříchu cizoložství. Poslední dobou se ovšem rozmáhá praxe tzv. „zneplatnění manželství“, resp. prohlášení autority církve, že manželství bylo od počátku z různých důvodů neplatně uzavřené. Pouze papeži při-

sluší prohlašovat, v jakých případech je manželství neplatné.⁽¹⁰⁾ Nejde v žádném případě o rozvod, jen o potvrzení autority církve, že dané manželství nebylo platně uzavřené (nelze se však domnívat, že po dobu tohoto stavu oba žili ve smrtelném hříchu a nyní se jejich stav napravil, neboť šlo o tzv. domnělé manželství nebo též putativní). Po tomto prohlášení mohou muž a žena vstoupit oficiálně před Bohem a církví do nového manželského svazku.

Materií u této svátosti je úkon podání si rukou. Tedy ženich s nevěstou se drží za ruce a přednášejí manželský slib, který je formou této svátosti. Je zvykem, že se naučí manželský slib nazpaměť, ale je i možné opakovat jej po knězi. V češtině zní: „Já, N., odevzdávám se tobě, N., a přijímám tě za manželku (manžela). Slibuji, že ti zachovám lásku, úctu a věrnost, že tě nikdy neopustím a že s tebou ponesu všechno dobré i zlé až do smrti. K tomu ať mi pomáhá Bůh. Amen.“

Muž a žena jsou si navzájem rovni. Přesto Bůh pro oba určil jiné postavení a úkoly. Muž je hlavou rodiny a má ve vnějších záležitostech poslední slovo. Řídí rodinu, ale jeho jednání a rozhodování musí být v souladu s Boží vůlí a záměrem. Samozřejmostí také je, že o tom bude se svou ženou hovořit a radit se s ní. Bohužel se mohou tato slova zdát v dnešní době příliš idealistická, protože mnozí muži nechtějí přebírat zodpovědnost za rodinu a za svá rozhodnutí. Nicméně je třeba tento biblický ideál často opakovat, neboť do nebe se pohodlní lidé dostanou jen obtížně. Žena je srdcem rodiny a náleží jí především péče o domácnost a výchova dětí. Proto, mají-li manželé malé děti, nemá chodit do práce, protože je nepostradatelná pro zdravý vývoj dětí (bohužel to mnohdy ekonomická situace rodiny nedovoluje a žena musí alespoň na částečný úvazek do práce chodit, ale pokud se u malých dětí prostrídají s manželem, je to ještě v pořádku, zlo pro dítě je, pokud je tak malé odloženo do jeslí nebo „cizím tetám na hlídání“). Důležité je, aby muž své ženě v domácnosti a s výchovou dětí pomáhal, ale tzv. výměna rolí, kdy muž zůstane na mateřské dovolené, není vhodná, protože to protirečí a odporuje přirozenému a božskému řádu. Právě malé děti potřebují bezpečí a vctění, které mohou

najít jen u své matky (dáno rozdílem mentality a myšlení u muže a ženy).⁽¹¹⁾

Na závěr pak můžeme jen připomenout, že podle fatimských zjevení Panny Marie je posledním satanovým bojem boj o rodinu. Proto zdravá křesťanská rodina je semínkem naděje pro dnešní svět.

Poznámky:

- (1) Srov. P. Matthias GAUDRON, *Sedm pramenů milosti*, Dědictví svatováclavské, 2014, str. 89-90.
- (2) Mnozí teologové se domnívají, že Ježíš učinil svůj první zázrak právě na svatbě v Káně, aby svazek mezi mužem a ženou takto posvětil (viz Jan 2,1-12).
- (3) Srov. František TOMÁŠEK, *Katechismus katolického náboženství*, Michael 2012, čl. 197.
- (4) *Gaudium et spes*, 48.
- (5) *Katechismus katolické církve*, vydavatelství Zvon, 1995, čl. 1653 a 1654.
- (6) Srov. P. Karl WALLNER, *Die sieben Sakramente*, St. Benno Verlag, 2013, str. 20.
- (7) Srov. *tamtéž*, str. 21.
- (8) Srov. František TOMÁŠEK, *Katechismus katolického náboženství*, Michael 2012, čl. 201.
- (9) *Katechismus katolické církve*, vydavatelství Zvon, 1995, čl. 1630.
- (10) *Kodex kanonického práva*, kán. 1075, §1. Důvody jsou například, pokud jeden z manželů nedával souhlas k manželství svobodně ze své vůle (např. pod nátlakem), nebo souhlasil jen naoko - bez souhlasu není manželství; nebyla dodržena církevní (kanonická) forma uzavření manželství, již jsou katolíci (ne však např. věřící reformovaných církví!) vázáni - to bývá nejčastějším důvodem neplatnosti těch manželství katolíků, která byla uzavřena jen „na úřadě“; manželství bylo uzavřeno navzdory nějaké manželské překážce (např. katolík si vzal nepokřtěnou osobu bez dispense ordináře); uzavřené manželství trpí nějakou kvalifikovanou vadou manželského souhlasu, pro niž je manželství neplatné (např. jeden z manželů je z psychických nebo tělesných důvodů nezpůsobilý převzít a plnit podstatné manželské povinnosti nebo není schopen fyzicky zplodit dítě - neplodnost se do tohoto důvodu nepočítá); jeden z manželů neměl od počátku úmysl uzavřít manželství do konce života (kdo však považuje manželství za rozlučitelné, ale své uzavírá s úmyslem, že bude trvat do smrti, uzavírá manželství platné); manželství uzavřeli nepokřtění jen před úřadem, v průběhu manželství se jeden z partnerů obrátil na katolickou víru a nechal se pokřtít a druhý z manželů odmítá katolickou víru nebo dochází k urážkám; manželství nebylo po sňatku dokonáno pohlavním stykem nebo uzavírají manželství s úmyslem, že nechtějí zplodit dítě - o platnosti nebo neplatnosti manželství rozhoduje církevní soud a nelze o tom spekulovat jen na základě osobních domněnek.
- (11) Srov. P. Matthias GAUDRON, *Sedm pramenů milosti*, Dědictví svatováclavské, 2014, str. 95.

Pondělí 26. 3. 2018

6:05 Bol som mimo: Vďaka Bohu za Cenacolo! – Vladimír Bočev a Martin Hoblík **7:05** Dobrý pastýř Msgr. Jesús Juárez, SDB **7:40** Buon giorno s Františkem **8:45** V pohorách po horách (30. díl): Malý Rozsutec – Malá Fatra **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Exit 316 (39. díl): Proti proudu **9:40** Outdoor Films s Richardem Konkolským (2. díl): Kdo se bojí, nemá na moři co dělat **11:00** Otec Ivan **11:30** Živě s Noe [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:55** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (17. díl); autor a průvodce Marek Orko Vácha **13:15** Legendární sestava Poutníků na Mohelnickém dostavníku 2015 (3. díl) **13:40** Z Jasně Hory do světa **14:00** Živě s Noe [L] **14:30** Noční univerzita: Mgr. Daniel Nývlt, Ph.D. – Česká vědecká stanice v Antarktidě (1. část) **15:40** Modré pondělí **16:00** Poveda **18:05** V souvislostech (222. díl) **18:25** Sedmihlásky (125. díl): Vrtěné – Pásló dívka páva, Keď sem išel kolem panskej zahrady **18:30** Bible pro nejmenší: Ježíš kráčí po vodě **18:40** Putování Modrou planetou: Etiopie, QUO VADIS? **19:30** ARTBITR – Kulturní magazín (53. díl) **19:40** Ars Vaticana (9. díl) **20:00** O kultuře srdce a naději s Josefem Hrdličkou **21:05** Music4mation [P] **21:30** Živě s Noe [P] **22:05** Noemova pošta: Březen 2018 **23:35** Terra Santa news (286. díl): 21. 3. 2018 **0:05** Noční univerzita: P. Marián Kuffa – Služba jako dar (2. část) **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 27. 3. 2018

6:05 Čtyřicet let Velkého pátku **6:55** Pod lampou **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** V souvislostech (222. díl) **9:40** Peru – Cesta slibu **10:00** Hovory z Rekovic: Martin Kasík **10:20** Noční univerzita: P. Marián Kuffa – Služba jako dar (2. část) **11:15** Ars Vaticana (9. díl) **11:30** Živě s Noe [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Post Scriptum [P] **12:20** Outdoor Films s Vojtěchem „Belo“ Špišákem a Petrem Filipcem (67. díl): Dobrák od kosti **14:00** Živě s Noe [L] **14:35** Pro vita mundi (100. díl): Biskup Karel Otčenášek **15:30** Labyrintem víry s Tomášem Halíkem (4. díl): Ptal jsem se cest. Smířená různost **16:00** Noemova pošta: Březen 2018 **17:30** BET LECHEM – vnitřní domov (27. díl): Marko Ivan Rupnik – tvůrce Špidlíkova sarkofágu **17:45** Libanonská mise **18:00** Noeland (29. díl) **18:25** Sedmihlásky (125. díl): Vrtěné – Pásló dívka páva, Keď sem išel kolem panskej zahrady **18:30** Bible pro nejmenší: Ze života Ježíše **18:35** Animované příběhy velikánů dějin: Louis Pasteur (1822–1895) **19:05** Irák – Země světců a mučedníků **19:30** Zpravodajské Noeviny (943. díl): 27. 3. 2018 [P] **20:00** Missio magazín: Březen 2018 [P] **21:00** Česká věda **21:15** Řeckokatolický magazín (148. díl) [P] **21:30** Živě s Noe [P] **22:05** Post Scriptum **22:15** U VÁS aneb Festivalové kukátko (22. díl): Terchová 2017 **23:20** Hrát si dovoleno **23:45** Dům nejen ze skla (25. díl) **0:45** Terra Santa news (286. díl): 21. 3. 2018 **1:05** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 28. 3. 2018

6:05 Zpravodajské Noeviny (943. díl): 27. 3. 2018 **6:25** Klapka s ... (104. díl): Junior – Mgr. Zuzana Homolová-Baloghová **7:50** Noční univerzita: Mgr. Daniel Nývlt, Ph.D. – Česká vědecká stanice v An-

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

- Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
- Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

tarktidě (1. část) **9:00** Živě s Noe [L] **9:20** Ars Vaticana (9. díl) **9:30** Přímý přenos generální audience papeže [L] **10:45** Pro vita mundi (124. díl): PhDr. Jaroslav Šturma **11:30** Živě s Noe [L] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:55** O kultuře srdce a naději s Josefem Hrdličkou **14:00** Živě s Noe [L] **14:35** Mosambik – Cipriano **15:05** Slovanský Velehrad **15:25** Zpravodajské Noeviny (943. díl): 27. 3. 2018 **15:45** ARTBITR – Kulturní magazín (53. díl) **16:00** Z Radhoště přes Javořinu na Soláň: Rožnovské slavnosti 2017 **17:35** Exit 316 (39. díl): Proti proudu **18:05** Můj Bůh a Walter: Trojjediný Bůh [P] **18:30** Bible pro nejmenší: Ježíšova moc **18:35** Sedmihlásky (125. díl): Vrtěné – Pásló dívka páva, Keď sem išel kolem panskej zahrady **18:45** Přehrada Kružberk 1957–2017: videodokument o rekonstrukci vodního díla **19:04** Pražská Loreta **19:30** Terra Santa news (287. díl): 28. 3. 2018 [P] **20:00** Adorace [L] **21:05** Léta letí k andělům (17. díl): Hana Ulrychová – zpěvačka **21:30** Živě s Noe [P] **22:05** Noční univerzita: MUDr. Maria Fridrichová – Zvládnou ještě naše děti manželství a rodinu? [P] **23:25** Generální audience Svatého otce **23:50** U VÁS aneb Festivalové kukátko (22. díl): Terchová 2017 **0:50** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 29. 3. 2018

6:05 Putování Modrou planetou: Etiopie, QUO VADIS? **6:55** Labyrintem víry s Tomášem Halíkem (4. díl): Ptal jsem se cest, Smířená různost **7:25** Noemova pošta: Březen 2018 **9:00** Terra Santa news (287. díl): 28. 3. 2018 **9:25** Mše svatá se svěcením olejů z Vatikánu **11:30** Papuánské Velikonoce: Zelený čtvrtek **11:45** Ars Vaticana (10. díl) **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** J. S. Bach: Matoušovy pašije (1. část) **13:25** Generální audience Svatého otce **13:50** Hovory z Rekovic: Martin Kasík **14:05** Hriňovský kostelík na Islandu **14:40** Padre Pio – stavitel milosrdenství **15:40** Řeckokatolický magazín (148. díl) **16:00** Zpravodajské Noeviny (944. díl): 29. 3. 2018 [P] **16:20** Večeře u Slováků: Slavnost Zmrtvýchvstání Páně [P] **16:50** P. Vojtěch Kodet – Postní obnova: Velikonoční triduum **17:30** Studio Velikonoce: Zelený čtvrtek [L] **18:00** Mše svatá na památku Večeře Páně s adorací z kostela Panny Marie Královny, Ostrava-Mar. Hory [L] **20:00** Zpravodajské Noeviny (944. díl): 29. 3. 2018 **20:25** Romero **22:15** Pod lampou [P] **0:20** A. Dvořák: Mše D dur & Te Deum: Podzimní festival duchovní hudby 2014 **1:25** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 30. 3. 2018

6:05 Zpravodajské Noeviny (944. díl): 29. 3. 2018 **6:25** Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (17. díl);

autor a průvodce Marek Orko Vácha **6:45** Noční univerzita: MUDr. Maria Fridrichová – Zvládnou ještě naše děti manželství a rodinu? **8:05** Missio magazín: Březen 2018 **9:10** ARTBITR – Kulturní magazín (53. díl) **9:20** Papuánské Velikonoce: Velký pátek **10:10** Romero **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** J. S. Bach: Matoušovy pašije (2. část) **13:45** Čtyřicet let Velkého pátku **14:45** Ars Vaticana (10. díl) **15:00** Cesta kříže: Křížová cesta v hudbě a obrazech **16:00** Zpravodajské Noeviny (944. díl): 29. 3. 2018 **16:25** Studio Velikonoce: Velký pátek [L] **16:55** Památka Umučení Páně z vatikánské baziliky [L] **19:00** Večeřadlo – Místo Poslední večeře Páně a Sslání Ducha Svatého **19:05** Z pokladů duše: P. Erich Peřík – O Ježíši v Getsemanech **19:15** Gioacchino Rossini: Stabat Mater – Svatováclavský hudební festival 2017 **20:20** S nikým bych neměnila [P] **21:10** Křížová cesta z Kolosea s papežem Františkem [L] **23:00** Život za život **0:35** Sedm posledních slov Ježíše Krista na kříži **1:45** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 31. 3. 2018

6:05 Exit 316 (39. díl): Proti proudu **6:25** Můj Bůh a Walter: Trojjediný Bůh **6:50** Kulatý stůl: Velikonoční příběh v umění **8:25** Noeland (29. díl) **8:50** Sedmihlásky (125. díl): Vrtěné – Pásló dívka páva, Keď sem išel kolem panskej zahrady **8:55** Animované příběhy velikánů dějin: Louis Pasteur (1822–1895) **9:30** Papuánské Velikonoce: Bílá sobota **9:50** P. Vojtěch Kodet – Postní obnova: Velikonoční triduum **10:30** Život za život **12:00** Polední modlitba **12:10** Pod lampou **14:20** Moravské pašije **15:15** Večeře u Slováků: Slavnost Zmrtvýchvstání Páně **15:45** Život ve vztahu: Franz Kett a jeho pedagogika [P] **16:30** Obrazy na téma Vyznání: Julius Varga [P] **17:30** Komédie o umučení a slavném vzkříšení Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista [P] **19:30** V souvislostech (223. díl) [P] **19:55** Studio Velikonoce: Bílá sobota [L] **20:25** Velikonoční vigilie z vatikánské baziliky [L] **23:05** Evangelium podle Matouše: Velikonoce **0:15** Kristus žije **0:35** Terra Santa news (287. díl): 28. 3. 2018 **0:55** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 1. 4. 2018

6:05 Řeckokatolický magazín (148. díl) **6:20** Vezmi a čti: Březen 2018 **6:40** Evangelium podle Matouše: Velikonoce **7:50** Missio magazín: Březen 2018 **8:55** Večeře u Slováků: Slavnost Zmrtvýchvstání Páně **9:25** Studio Velikonoce: Slavnost Zmrtvýchvstání Páně [L] **9:55** Mše svatá na Boží hod velikonoční z náměstí Sv. Petra v Římě [L] **11:40** ARTBITR – Kulturní magazín (53. díl) **11:55** Požehnání Urbi et Orbi [L] **12:35** V souvislostech (223. díl) **13:00** Komédie o umučení a slavném vzkříšení Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista **14:55** Kaple Božího hrobu **15:10** Ježíš **17:15** S nikým bych neměnila **17:55** Sedmihlásky (87. díl): Horo krásná, spanilá **18:00** Noeland (38. díl) **18:25** Animované příběhy velikánů dějin: Jana z Arku (1412–1431) **19:00** Music4mation **19:20** Exit 316 (40. díl): Radost [P] **19:40** Víra do kapsy **20:00** Psi Páně aneb Sněž ten film [P] **21:15** Ignác z Loyoly **23:25** V souvislostech (223. díl) **23:50** Jak potkávat svět (58. díl): S Jiřím Suchým **1:20** Noční repríza dopoledních pořadů.

Lipový kříž – Společnost pro kulturní identitu Vás zve na **přednášku Doc. JUDr. Stanislava Příbyla, Ph.D., Th.D., J.C.D. s názvem KNĚŽSTVÍ JAKO SVÁTOST A JAKO ŽITÁ SKUTEČNOST**, která se bude konat v **úterý 3. dubna 2018 v 18 hodin** v sále 319, 3. patro, Český svaz vědeckotechnických společností, Novotného lávka 5, Praha 1. V rámci tohoto filosoficko-teologického cyklu bude další přednáška 15. května 2018 tamtéž.

Programové tipy TV LUX
od **26. 3. 2017 do 1. 4. 2018**
Viac informácií na **www.tvlux.sk**

Pondelok 26. 3. o 13:30 hod.: V škole Ducha

Mons. Marián Gavenda: Posväcovanie práce a času.

Utorok 27. 3. o 17:05 hod.: Reč rúk (dokument)

Akú úlohu zohráva Božie pozvanie k jeho stolu v našich komplikovaných a rýchlych životoch? Vieme sa úplne otvoriť v modlitbe, speve, slávení svätej omše? Dokument zobrazuje hluchonemé deti, ich aktívnu účasť na svätej omši.

Streda 28. 3. o 21:50 hod.:

Viera v Rusku: Buď vôľa tvoja (dokument)

Neobyčajný príbeh o duchovnej sile starého kňaza, Michaila Truchanova, ktorý strávil šesťnásť rokov v gulagu, a o strastiach mladíka vo väzení, kde uveril v Boha.

Štvrtok 29. 3. o 20:00 hod.: Svätá hodinka utrpenia z Getsemany

Priamy prenos zo Svätej zeme.

Piatok 30. 3. o 21:15 hod.: Krížová cesta z Kolosea

Priamy prenos z Ríma.

Sobota 31. 3. o 20:30 hod.: Veľkonočná vigília

Priamy prenos z Vatikánu, komentuje a tlmočí Andrej Klapka.

Nedeľa 1. 4. o 19:30 hod.: Fara v meste (Zelený štvrtok)

Voľné pokračovanie seriálu Fara. Tentokrát sa charaktéry ocitnú v prostredí veľkomesta. S vtipom, ale aj vážnosťou nám priblížia farskú atmosféru, kde chýba kostolník. Pán farár bude opäť konfrontovaný s aktuálnymi problémami a svojimi farníkmi.

Liturgická čtení

Nedeľa 25. 3. – Květná neděle

1. čt.: Iz 50,4–7
Ž 22(21),8–9.17–18a.19–20.23–24
Odp.: 2a (*Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?*)
2. čt.: Flp 2,6–11
Ev.: Mk 14,1–15,47

Pondělí 26. 3. – Pondělí Svatého týdne

1. čt.: Iz 42,1–7
Ž 27(26),1.2.3.13–14
Odp.: 1a (*Hospodin je mé světlo a má spása.*)
Ev.: Jan 12,1–11

Úterý 27. 3. – Úterý Svatého týdne

1. čt.: Iz 49,1–6
Ž 71(70),1–2.3–4a.5–6ab.15+17
Odp.: 15a (*Má ústa budou vyprávět o tvé spravedlnosti.*)
Ev.: Jan 13,21–33.36–38

Středa 28. 3. – Středa Svatého týdne

1. čt.: Iz 50,4–9a
Ž 69(68),8–10.21bcd–22.31+33–34
Odp.: 14c.b (*Vyslyš mě ve své veliké lásce, Pane, v čas milosti.*)
Ev.: Mt 26,14–25

Čtvrtek 29. 3. – Zelený čtvrtek

1. čt.: Ex 12,1–8.11–14

Ž 116(115),12–13.15+16bc.17–18
Odp.: srov. 1 Kor 10,16 (*Kalich požehnání je společenstvím krve Kristovy.*)
2. čt.: 1 Kor 11,23–26
Ev.: Jan 13,1–15

Pátek 30. 3. – Velký pátek

1. čt.: Iz 52,13–53,12
Ž 31(30),2+6.12–13.15–16.17+25
Odp.: Lk 23,46 (*Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha.*)
2. čt.: Žid 4,14–16; 5,7–9
Ev.: Jan 18,1–19,42

Sobota 31. 3. – Bílá sobota

1. čt.: Gn 1,1–2,2
Ž 104(103),1–2a.5–6.10+12.13–14b.24+35c
Odp.: srov. 30 (*Sešli svého ducha, Hospodine, a obnov tvář země.*)
nebo Ž 33(32),4–5.6–7.12–13.20+22
Odp.: 5b (*Země je plná Hospodinovy milosti.*)

2. čt.: Gn 22,1–18
Ž 16(15),5+8.9–10.11
Odp.: 1 (*Ochraň mě, Bože, neboť se utíkám k tobě.*)

3. čt.: Ex 14,15–15,1
Ex 15,1–2.3–4.5–6.17–18
Odp.: 1a (*Chci zpívat Hospodinu, neboť je velmi vznešený.*)

4. čt.: Iz 54,5–14
Ž 30(29),2+4.5–6.11+12a+13b
Odp.: 2a (*Chci tě oslavovat, Hospodine, neboť jsi mě vysvobodil.*)

5. čt.: Iz 55,1–11
Iz 12,2–3.4bcd.5–6
Odp.: 3 (*S radostí budete vážit vodu z pramenů spásy.*)

6. čt.: Bar 3,9–15.32–4,4
Ž 19(18),8.9.10.11
Odp.: Jan 6,68b (*Pane, ty máš slova věčného života.*)

7. čt.: Ez 36,16–17a.18–28
Ž 42(41),3.5bcd; 43(42),3.4
Odp.: Ž 42(41),2 (*Jako laň prahne po vodách bystřin, tak prahne má duše po tobě, Bože!*)
nebo, uděluje-li se křest:
Iz 12,2–3.4bcd.5–6
Odp.: 3 (*S radostí budete vážit vodu z pramenů spásy.*)
anebo Ž 51(50),12–13.14–15.18–19
Odp.: 12a (*Svoř mi čisté srdce, Bože!*)

Epištola: Řím 6,3–11
Ž 118(117),1–2.16ab+17.22–23
Odp.: *Aleluja, aleluja, aleluja.*
Ev.: Mk 16,1–7

BREVIÁŘ PRO LAIKY

24. – 31. BŘEZNA 2018

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 25. 3.		PO 26. 3.		ÚT 27. 3.		ST 28. 3.		ČT 29. 3.		PÁ 30. 3.		SO 31. 3.	
Antifona	413	462	413	462	413	462	413	462	413	462	441	494	457	511
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	413	462	413	462	413	462	413	462	413	462	441	495	457	512
Antifony	417	466	422	472	426	476	431	481	435	485	442	496	458	513
Žalmy	921	1030	936	1046	950	1063	965	1079	981	1097	442	496	458	513
Krátké čtení a zpěv	418	467	422	472	427	477	431	481	435	485	445	499	460	515
Antifona k Zach. kantiku	418	467	423	472	427	477	431	481	435	486	446	499	460	515
Prosby	418	467	423	473	427	477	431	481	435	486	446	499	460	515
Závěrečná modlitba	419	468	423	473	428	478	432	482	436	486	446	500	461	516
Modlitba během dne:														
Hymnus	414	463	414	463	414	463	414	463	414	463	447	500	461	516
Antifony	415	464	415	464	415	464	415	464	415	464	447	501	462	517
Žalmy	926	1036	940	1052	955	1068	971	1085	987	1103	448	502	462	517
Krátké čtení	419	468	424	473	428	478	432	482	436	487	451	505	465	520
Závěrečná modlitba	419	468	423	473	428	478	432	482	436	486	446	500	461	516
Nešpory:														
SO 24. 3.														
Hymnus	412	461	412	461	412	461	412	461	438	491	452	507	466	521
Antifony	416	465	420	470	425	475	429	479	433	483	439	492	453	507
Žalmy	916	1025	930	1040	945	1057	960	1073	976	1091	992	1109	453	507
Kr. čtení a zpěv	416	465	420	470	425	475	429	479	433	484	439	492	455	510
Ant. ke kant. P. M.	416	466	421	470	425	475	430	480	434	484	439	492	456	510
Prosby	417	466	421	471	426	475	430	480	434	484	439	492	456	510
Záv. modlitba	419	468	419	468	423	473	428	478	432	482	440	493	446	500
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	440	493	1242	1379

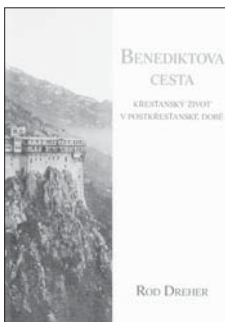
KŘESŤANSKÝ ŽIVOT DNES, VČERA I ZÍTRA

BENEDIKTOVA CESTA • KŘESŤANSKÝ ŽIVOT V POSTKŘESŤANSKÉM SVĚTĚ

Rod Dreher • Z angličtiny přeložil Milan Žonca
Odpovědná redaktorka Kateřina Kutarňová • Předmluva
k českému vydání Štěpán Smolen

Svatý Benedikt (kolem 480–547) se před staletími rozhodl vyjít ven z kolabujícího antického velkoměsta a založit na okraji barbarstvím pohlcované civilizace první benediktinský klášter, kontrakturní komunitu, již označil za „školu služby Pánu“. Díky této jeho volbě, kterou následovali mnozí další, přečkalo křesťanství temná staletí, než se Evropa – i skrze to, co pro ni benediktini uchovali – mohla během vrcholného středověku vzepnout k novým kulturním výšinám. Současný Západ se podle Roda Drehera v rostoucí míře odvrací od svých křesťanských kořenů a přes svou technologickou vyspělost se propadá do barbarství, kam ho církev nesmí svým přítakáváním následovat. Naopak, aby si uchovala pro-rocký hlas a mohla dál plnit svůj úkol v podobě hlásání evangelia světu, potřebuje nyní strategický ústup. Namísto plýtvání silami marnými snahami o oslovení většiny je třeba zachránit věrohodnost vydávaného svědectví péčí o kořeny. Provokující a inspirující Dreherovy postřehy, jak křesťansky žít v postkřesťanské době, zaznamenaly okamžitě po americkém vydání knihy v březnu 2017 vlnu kritického zájmu, který dosud neutuchá.

Hesperion, z. s.
Brož., 153x220 mm, 216 stran, 249 Kč

MARIÁNSKÁ ÚCTA V TRADICI KŘESŤANSKÉHO VÝCHODU

Tomáš Špidlík • Z italštiny přeložila Anna
Lexmaulová • Odpovědný redaktor Pavel
Ambros

Knížka nás seznamuje s Pannou Marií, která v dějinách upoutala tolik lidských srdcí! To je důležité faktum nejen pro teology. Je potřebné se k ní nejen obracet, ale také studovat: jak žila ona i ti, kdo na ni mysleli. Text kardinála Špidlíka (1919–2010) podněcuje čtenáře ke zdravé mariánské uctě.

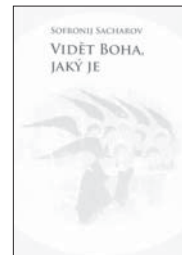
Refugium Velehrad-Roma, s.r.o.
Brož., 110x180 mm, 80 stran, 98 Kč

VIDĚT BOHA, JAKÝ JE

Archimandrita Sofronij (Sacharov) • Z ruštiny přeložil
Antonín Čížek • Odborná redakce Václav Ventura
Odpovědný redaktor Michal Řoutil • Doslov Marina
Luptáková, Michal Řoutil

Život v Duchu, zkušenost jiného bytí. Praxe kajicné a kontemplativní modlitby, jež uvolňuje lidského ducha z jařma zemské tíže, ze všech determinant našeho neproměněného světa, a uvádí jej do pravé svobody v Kristu, „do svazku lásky“. Právě takovou perspektivu lidského vzestupu předkládá „duhovní autobiografie“ archimandryty Sofronije (Sacharova). Jedná se o poselství člověka, jenž prožil většinu tragického 20. století (1896–1993), a neztratil víru. Naopak – uchoval „tradici Otců“ v podobě, která je zároveň blahoslavenstvím i výzvou pro každého z nás.

Pavel Mervart
Brož., 135x200 mm, 286 stran, 299 Kč

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803 • Maticice cyrilometodějská s. r. o.,
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

982707-0262/2011

TZ

771 11 Olomouc 1

Dolní nám. 24

Maticice cyrilometodějská s. r. o.